

Ekoskolu vides novērtējums

Latgales Industriālais tehnikums
/LIT/

Aizpildīšanas datums: 21.10.2025.

Aizpildīja: LIT Ekopadome

Satura rādītājs

Ievads	3
Ekoskolu pamattēmas:	
1. Enerģija	4
2. Transports	6
3. Atkritumi	8
4. Ūdens	24
5. Pārtika	26
Ekoskolu papildtēmas:	
6. Vide un veselība	36
7. Skolas vide un apkārtnē	39
8. Mežs	41
Ekoskolu apkopojošās tēmas:	
9. Bioloģiskā daudzveidība	43
10. Klimata pārmaiņas	47
Līdzdalība/Mācību saturs	50

Ievads

Šobrīd pasaulē notiek globālas pārmaiņas izglītībā. Šīs pārmaiņas ir dubultās- zaļās un digitālās- pārkārtošanās maina veidu, kā mēs dzīvojam, strādājam un veidojam sinerģiju, mūžizglītībai jāklūst par realitāti un profesionālajai izglītībai jāklūst pievilcīgai, inovatīvai un iekļaujošai.

Saskaņā ar Latgales Industriālā tehnikuma (turpmāk- LIT) plānošanas dokumentu "Latgales Industriālā tehnikuma attīstības un investīciju stratēģija 2021.-2027.gadam", sistēmiski virzoties uz stratēģisko prioritāšu sasniegšanu, nodefinētas stratēģisko mērķu jomas:

Kvalitāte: reputācija, sinerģija, līderība un rezultāti;

Digitalizācija un inovācijas: konkurētspēja, labākie resursi: kā Tehnikums būs aktīvs līdzdalībnieks digitālajā un inovāciju ekosistēmā?

Iekļaušana, personalizācija: elastība un modularitāte, izglītības pieejamība visās vecuma grupās;

Ilgtermiņa/ "Zaļais kurss": rīkoties ilgtspējīgi un nākotnei droši, plānot ilgtspējīgi, mācīt ilgtspēju.

Ceļā uz zaļo kursu, LIT ir veiktas nozīmīgas iestrādes: visos mācību korpusos, darbnīcās, dienesta viesnīcā un sporta zālē īstenoti infrastruktūras modernizācijas un energoefektivitātes projekti, veicinot CO₂ izmešu samazināšanu; tehnikums nodrošina atkritumu šķirošanu- kabinetos un gaitenīs ir papīra šķirošanas konteineri, ēdnīcā tiek šķirti atkritumi; ilgtspējas un zaļās domāšanas principi tiek atbalstīti izglītības programmās ar iegūstamo kvalifikāciju "Autovirsbūvju remontatslēdznieks", "Namu pārzinis" u.c.

Kopš 2021.gada Latgales Industriālais tehnikums iesaistījies Ekoskolu programmā. Tā paredz jauniešu, skolotāju un darbinieku līdzdalību dabas aizsardzības un citu ekoloģijas tematu izziņāšanā. Tā ir iespēju ekojautājumus padarīt par neatņemamu skolas ikdienas dzīves sastāvdaļu. Līdzdarbošanās attīsta jauniešu sadarbības prasmes un motivē pieņemt nozīmīgus lēmumus.

Ekopadomes komanda, izglītojamie, pedagogi un darbinieki aktīvi iesaistījušies zaļo paradumu izglītojošu aktivitāšu plānošanā, īstenošanā un izvērtēšanā. Skolas vides ietekmju novērtējums (turpmāk- VN) ir pamatu pamats LIT Ekoskolu programmas gada tēmas izvēlei un rīcības plāna veidošanai. Ir svarīgi, lai tas labi iekļaujas mācību procesā un vienlaikus dod uzticamu informāciju par visām ar vidi saistītām tēmām. Tāpat ir svarīgi, lai VN veikšanā iesaistītos un ar rezultātiem iepazītos pēc iespējas vairāk jauniešu, pedagogu, vecāku un citu ar skolu saistītu cilvēku.

Enerģija

1. Ievads tēmā

Ikdienā patērējot elektrību un ziemā siltumu, skola rada enerģijas ražošanas pieprasījumu. Lai enerģijas ražošanai izmantotu mazāk dabasgāzes un citu fosilo resursu, ir būtiski novērst nelietderīgu elektrības un siltumenerģijas patēriņu. Ir svarīgi mācīt enerģijas taupīšanas principus arī visiem skolas jauniešiem, veidojot pamatu viņu rīcībai mājās.

2. LIT izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Dienās, kad klase ir pietiekami gaiša, gaismas netiek ieslēgtas	Reti					X	Vienmēr
Klases, kur gaisma tiek izslēgta, kad tur neviena nav	0–20% (no visām klasēm)					X	100% (no visām klasēm)
Gaitenēs, kāpņutelpās un tualetēs gaisma tiek izslēgta, kad šajās telpās neviena nav	Reti				X		Vienmēr
Telpas, kur izmanto efektīvas spuldzes (fluorescentās vai LED)	0–20%					X	100%
Telpas, kur izvietoti atgādinājumi par elektrības taupīšanu	0–20%			X			100%
Telpas, kur logi ir tīri un nebloķē saulesgaismu	0 – 20%					X	100%
Sadzīves tehnika, kas atbilst A energoefektivitātes klasei	0 – 20%					X	100%
Klases, kur datori paliek ieslēgti, kaut gan ilgu laiku netiek izmantoti	100%				X		0–20%
Klases, kur projektori netiek izslēgti, kaut gan nav vajadzīgi	100%				X		0–20%
Klases, kur elektroierīces pa nakti tiek atvienotas no tīkla	0–20%				X		100%
Telpas, kur iespējams atsevišķi pielāgot radiatoru siltumu	0–20%			X			100%
Telpas, kur radiatori un ventilācijas lūkas nav aizsegtas	0–20%					X	100%
Brīvdienās skolā tiek uzturēta zemāka temperatūra	Nekad				X		Bieži
Logi un durvis ir noblīvētas (nelaiž iekšā pa šķirbām aukstumu)	0–20%				X		100%
Telpas tiek vēdinātas, apkures sezonas laikā ilgstoši turot nedaudz pavērtus logus, t. i. "vēdināšanas režīmā"	Bieži				X		Nekad
Apkures sezonā telpas tiek vēdinātas cikliski, piemēram, reizi stundā uz pāris minūtēm pilnībā atverot vaļā logu, pirms tam izslēdzot apsildes ierīces telpā vai zem loga.	Nekad				X		Bieži
Klases, kur logiem ir aizkari vai žalūzijas, kas naktī tiek aizvērtas, lai mazinātu siltuma zudumus	0–20%				X		100%
Apkures sezonas laikā tiek mērīta gaisa temperatūra klasēs, lai izdarītu secinājumus par apkures intensitāti	Nekad				X		Regulāri
Vai skolā lietotās enerģijas (elektrības, siltuma) ražošanai tiek izmantoti kādi no atjaunīgiem energoresursiem?	Netiek izmantoti		X				Jā, vairāki veidi
Vai bieži, vārot tēju vai kafiju, daudz uzvārtā ūdens paliek pāri?	Bieži		X				Reti

Kāda ir karstā ūdens temperatūra ūdens krānos?	Plaucējoša			X		Atbilstoši siltā
Vai iespējams regulēt karstā ūdens temperatūru skolā?	Nē			X		Jā, visur

3. Ilgtermiņa salīdzinājums

Noskaidrots, ka:	Gads		
	2022	2023	2024
Elektrības patēriņš septembrī (kWh)	42 901,25	32 397,71	27 816,17
Elektrības patēriņš gada laikā (kWh)	544 514,52	418 246,34	342858,54
Siltuma patēriņš septembrī (kWh)	13,864	1414,507	13,782
Siltuma patēriņš gada laikā (kWh)	962,2	956,4	956,1
Skolas ietekme uz klimata pārmaiņām (tonnas CO ₂)			

4. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar enerģijas tēmu?</i>	- Efektīvas spuldzes apgaismojumam; - Elektrotehnika atbilst A energoefektivitātes klasei; - Radiatori un ventilācijas lūkas nav aizslietas ar citām lietām.
<i>Kuros jautājumos enerģijas tēmā nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Atgādinājuma zīmju uzstādīšana; - Atjaunīgo energoresursu izmantošana; - Sekot līdzi tējkannas ūdens daudzumam.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	- Sagatavot, izvietot atgādinājuma zīmes; - Ieteikt tehnikuma vadībai izmantot Atveseļošanas fonda finanšu līdzekļus atjaunīgo energoresursu iekārtu iegādei un uzstādīšanai; - Rīkot izglītojošas aktivitātes par taupības pasākumiem.

Transports

1. Ievads tēmā

Skolēni var nokļūt uz skolu dažādos veidos – gan ar vecāku auto, gan skolas vai sabiedrisko transportu, kā arī ar velosipēdu vai kājām. Dažiem skolēniem auto ir vienīgā iespējamā izvēle. Tomēr daudzos gadījumos Ekoskolas var veicināt ceļu līdz skolas veikšanu ar videi draudzīgākiem pārvietošanās veidiem, kas var uzlabot arī garastāvokli un veselību.

2. LIT izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Kāda daļa skolēnu dodas uz skolu ar velosipēdu vai kājām?	0–10%	X					Vairāk nekā 40%
Cik droši ir doties uz skolu ar velosipēdu vai kājām?	Ir vairāki bīstami posmi			X			Satiksme ir piemērota un droša
Vai skolā ir pietiekami daudz drošu velonovietņu?	Nav drošu novietņu					X	Novietnes ir drošas un pietiekami daudz
Vai skolā ir notikušas velosipēdu zādzības?	Jā, regulāri				X		Nav notikušas
Kāda daļa skolēnu dodas uz skolu ar sabiedrisko transportu?	0–10%				X		Vairāk nekā 40%
Kāda daļa skolas darbinieku dodas uz skolu ar velosipēdu, kājām vai sabiedrisko transportu?	0–20%				X		Vairāk nekā 80%
Cik bieži skolā notiek pasākumi vai akcijas, kas aicina ierasties skolā kājām, ar velosipēdu vai sabiedrisko transportu?	Nenotiek			X			Notiek reizi mēnesī
Cik bieži skolā mācību ekskursijas notiek ar velosipēdiem? Vai izbraucienā tiek rīkoti pārgājieni?	Ļoti reti	X					Vismaz trešā daļa no ekskursijām
Vai, apmeklējot Ekoskolu pasākumus, ir notikusi sadarbība ar citām skolām, lai brauktu kopā un izmantotu transportu efektīvāk?	Nav notikusi nemaz	X					Notiek bieži
Cik liela skolēnu daļa ir ieguvuši velosipēda vadītāja apliecību?	0–20%					X	Vairāk nekā 80%
Cik tuvu skolas ieejai tiek izlaisti ar automašīnām atvestie bērni, radot veselības riskus no izplūdes gāzēm?	Pie pašas skolas ieejas					X	Izlaišana notiek vismaz 100 m no skolas
Vai skolas tuvumā apstājušās automašīnas izslēdz dzinēju un nepiesārņo gaisu, ja nākas ilgāk gaidīt bērnus?	Bieži neizslēdz				X		Vienmēr izslēdz, ir atgādinošas zīmes
Vai skolu no apkārt esošās satiksmes norobežo koki vai dzīvžogs, kas mazina gaisa piesārņojumu no izplūdes gāzēm?	Nav koku vai dzīvžoga					X	Pilnībā norobežo
Vai skolas pārtikas iepirkumā ir ņemts vērā, cik tālu tiek vesti produkti?	Nav ņemts vērā	X					Ir ņemts vērā

3. Ilgtermiņa salīdzinājums

	Gads		
Noskaidrots, ka	2022*	2023**	2024***
Izglītojamie, kas oktobrī uz skolu dodas: kājām (%)	45,1	56,0	52,70

ar velosipēdu (%)	1,3	1,7	4,8
ar skolas vai sabiedrisko transportu (%)	39,1	28	24,5
ar automašīnu, kopā ar citiem skolēniem (%)	8,2	8,5	10,4
ar automašīnu (tiek vesti atsevišķi) (%)	6,3	5,8	7,6
Darbinieki, kas uz skolu dodas kājām, ar velosipēdu vai sabiedrisko transportu (septembrī) (%)	45,7	51,8	50,5
Darbinieki, kas uz skolu dodas ar automašīnu, braucot vairāki kopā (septembrī) (%)	14,5	16,8	15,3
Darbinieki, kas uz skolu dodas ar automašīnu, braucot tajā vieni paši (septembrī) (%)	39,8	31,4	34,2

*aptauja piedalījās 287 izglītojamie, 87 darbinieki;

**aptauja piedalījās 195 izglītojamie, 92 darbinieki;

***aptauja piedalījās 213 izglītojamie, 79 darbinieki.

4. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar videi draudzīgu transportu?</i>	- Lielākā daļa izglītojamo uz tehnikumu dodas kājām vai izmanto sabiedrisko transportu (vairāk nāk no dienesta viesnīcas); - Lielākā daļa darbinieku dodas uz darbu kājām, velosipēdu vai izmanto pilsētas sabiedrisko transportu; - Izglītojamie un darbinieki, kas izmanto velosipēdus, tehnikuma teritorijā ir 5 novietnes ar uzstādītām videonovērošanas kamerām; - Apkārt skola daudz zaļo koku un krūmu, kas norobežo izplūdes gāzu tiešu iedarbību.
<i>Kuros transporta jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Pietiekoši liela darbinieku daļa uz darbu dodas automašīnā viens; - Ir izglītojamie, kas piekopj agresīvu braukšanas stilu, kas ir ne tikai bīstami drošībai, bet arī rada lielāku piesārņojumu apkārtējai videi.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	- Organizēt izglītojošus pasākumus un akcijas par drošību ceļu satiksmē un labās braukšanas prakses popularizēšanu jauniešu vidū; - Organizēt akciju "Diena bez auto"; - Tehnikuma teritorijas papildināšana ar jauniem zaļās zonas elementiem- kokiem, krūmiem.

Atkritumi

1. Ievads tēmā

Parasti mēs pat neapzināmies, cik daudz atkritumu radām un ko ar tiem darām. Atkritumu rašanos nosaka mūsu ikdienas paradumi – tāpēc Ekoskolas uzdevums ir radīt tādu vidi, kurā rodas pieradums **samazināt** atkritumu rašanos, **atkārtoti izmantot** un **pārstrādāt** tos. Ir svarīgi arī izdomāt risinājumus, lai novērstu atkritumu izmešanu tam nepiemērotās vietās.

2. LIT izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – *nepieņemami*, 2 – *slikti*, 3 – *apmierinoši*, 4 – *labi*, 5 – *lieliski* (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā izvērtējat, no kurām lietām varētu atteikties vai kuras varētu nepirkt, lai pēc tam neradītu liekus atkritumus?	Nekad			X			Katru reizi
Vai skolā, pērkot lietas, izvērtējat to ietekmi uz vidi, iepakojumu, kalpošanas ilgumu, izmantošanas iespējas, izcelsmi u. tml.?	Nekad			X			Katru reizi
Vai izvērtējat, kuras no šķietami nevajadzīgām un ārā metamām lietām var lietot atkārtoti, saremontēt, pārveidot u. tml.?	Nekad					X	Katru reizi
Vai skolā ir iespēja apmainīties ar lietām, piemēram, grāmatām, apģērbiem vai citām?	Nekad	X					Regulāri notiek šādas aktivitātes
Vai skolā ir atgādinājumi, kas veicina neradīt liekus atkritumus?	Nav			X			Daudzās vietās
Cik bieži skolotāji drukā dokumentus, kurus iespējams lietot un uzglabāt elektroniski?	Bieži	X					Nekad
Vai drukājot un kopējot tiek apdrukātas abas papīra puses?	Nekad			X			Vienmēr, kad iespējams
Cik procentu no klasēm krāj un atkārtoti izmanto lapas, kas apdrukātas no vienas puses?	0–20%			X			100%
Vai skolas pasākumos tiek lietoti vienreiz lietojamie trauki?	Bieži			X			Nekad
Ja skolā vai tās tuvumā ir karsto dzērienu automāts, cik bieži tas tiek lietots, patērējot vienreizlietojamās glāzītes?	Bieži			X			Gandrīz nekad (atkritumu tvertnē ir dažas glāzītes)
Vai skolas pārstāvji bieži lieto vienreizējās glāzītes no ūdens automāta?	Bieži		X				Gandrīz nekad (atkritumu tvertnē ir dažas glāzītes)
Cik skolēnu lieto savu daudzreiz lietojamo krūzi vai pudeli?	0–20%			X			Vairāk nekā 80%
Vai skolēni bieži pērk ūdeni plastmasas pudelēs?	Tiek bieži novērots		X				Gandrīz nekad
Vai skolēniem ir ērti pieejams dzeramais krāna ūdens?	Nav pieejams					X	Vairākās vietās
Cik daudz plastmasas atkritumu (pārtikas produktu iepakojumi, kancelejas preces, to iepakojumi u. tml.) rodas skolotāju istabā?	Daudz (vairāk nekā puse no atkritumiem)					X	Nedaudz (tvertnēs dažas vienības)
Cik aptuveni plastmasas atkritumu uz vienu skolēnu rodas klases vakaros, ekskursijās, pārgājienos?	>4 atkritumu vienības			X			<1 atkritumu vienība
Cik klasēs ir pieejamas kastes papīra atkritumu šķirošanai?	0–20%	X					100%
Cik gaitenēs ir pieejamas vietas plastmasas šķirošanai?	Nevienā					X	Visos
Vai skolā ir pieejama informācija par atkritumu šķirošanu?	Nav	X					Vairākās vietās

Vai šķirošanas konteineros tiek liktas tikai tam paredzētās lietas?	Bieži ir kļūdas		X			Vienmēr ir pareizi
Vai skolā notiek pasākumi vai akcijas, kas mudina vākt atkritumus pārstrādei, piemēram, makulatūru, baterijas u. tml?	Nenotiek				X	Notiek vairākas reizes gadā
Vai skolā notiek pasākumi vai akcijas, kas izglīto ģimenes un veicina neradīt, atkārtoti izmantot un šķirot atkritumus <u>mājās</u> ?	Nenotiek			X		Notiek vairākas reizes gadā
Vai skolas virtuve pārtikas atkritumus nošķir no sadzīves atkritumiem?	Viss nonāk sadzīves atkritumos				X	Pārtikas atkritumi tiek vākti atsevišķi
Vai skolā ir iespēja kompostēt bioloģiskos atkritumus?	Nav	X				Gan pārtikas, gan lapu atkritumus
Cik bieži skolas apkārtnē tiek piesārņota ar atkritumiem?	Ļoti bieži var ieraudzīt atkritumus				X	Atkritumu nav
Vai skolas apkārtnē ir pietiekami daudz atkritumu tvertņu?	Trūkst vai arī tās ir pārpildītas				X	Ir pietiekami
Vai skola iesaistās atkritumu piesārņojuma novēršanā un vides sakopšanā savā apkārtnē (piejūrā, mežā, utt.)?	Neiesaistās				X	Iesaistās vairākas reizes gadā
Vai skolas pasākumos tiek izmantoti baloni, gaisa laternas vai dalīti plastmasas aksesuāri?	Jā, bieži				X	Nekad
Uzskates materiāliem, darba lapām tiek izmantota laminēšana nevis kāda alternatīva, piemēram, biezāka materiāla dokumentu kabatiņas.	Bieži tiek izmantoti laminēti materiāli			X		Nekad

3. Izglītojamo zināšanu, paradumu un attieksmju izvērtējums

Rīcības plāna izstrādei bija ļoti svarīgi izprast pašu jauniešu viedokli, paradumus un attieksmi par tēmu "Atkritumi":

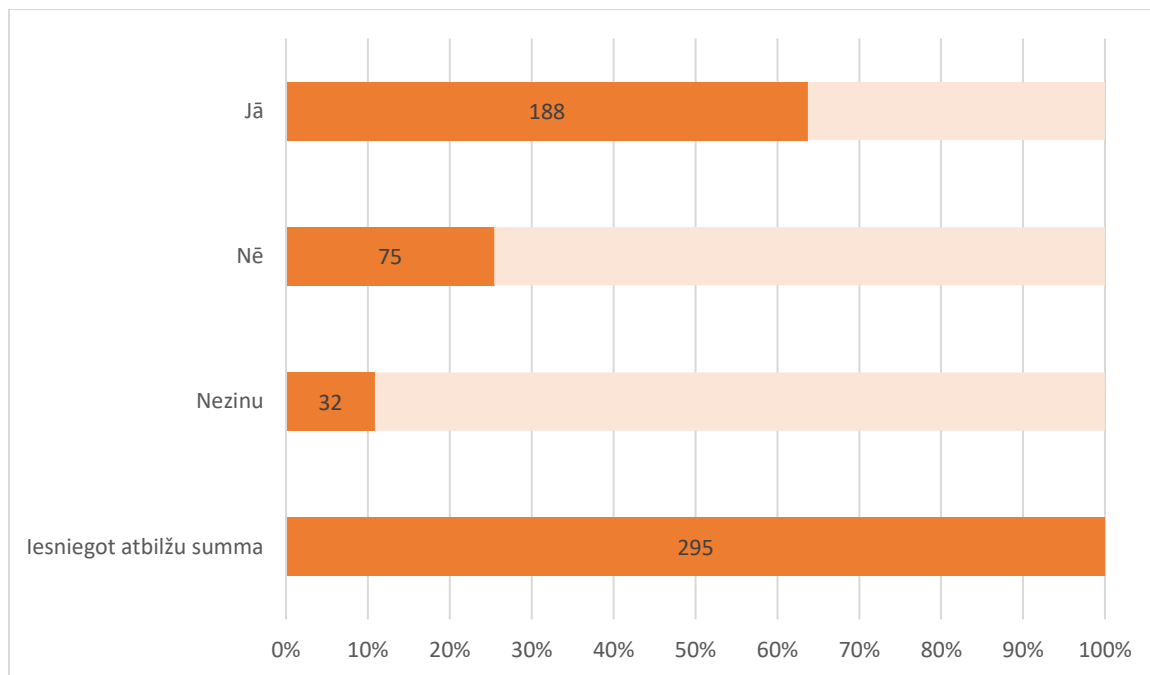
- izglītojamo viedoklis par to kādēļ plastmasas daudzuma samazināšana izglītojamo ikdienā ir svarīga;
- informācija par to cik bieži (katru dienu/ vairākas reizes nedēļā/ 1 reizi nedēļā vai retāk/ nekad nepērku produktus plastmasas iepakojumā) jaunieši iegādājas dzērienus, našķus vai citus produktus plastmasas iepakojumā;
- vidējais plastmasas vai skārda iepakojuma patēriņš izglītojamo vidū 2 nedēļu laikā (vienu vai mazāk/ 2-3/ 4-5/ vairāk nekā 5);
- izglītojamo viedoklis par atkritumu šķirošanu un šķirošanas ietekmi uz atkritumu radītajām problēmām;
- jauniešu ikdienas rīcības, kas veicina atkritumu problēmas risināšanu.

Respondentu statistika:

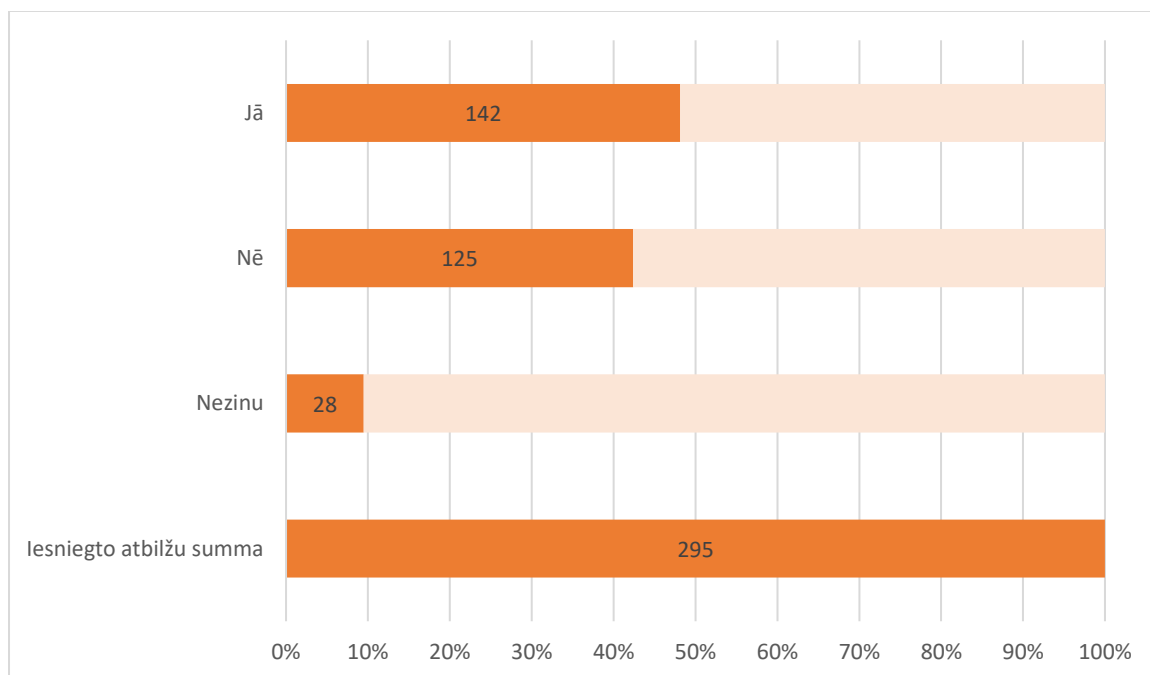
Respondentu skaits	295
Vīrietis	198
Sieviete	97
Vidējais vecums	22,4

Rezultātu kopsavilkums:

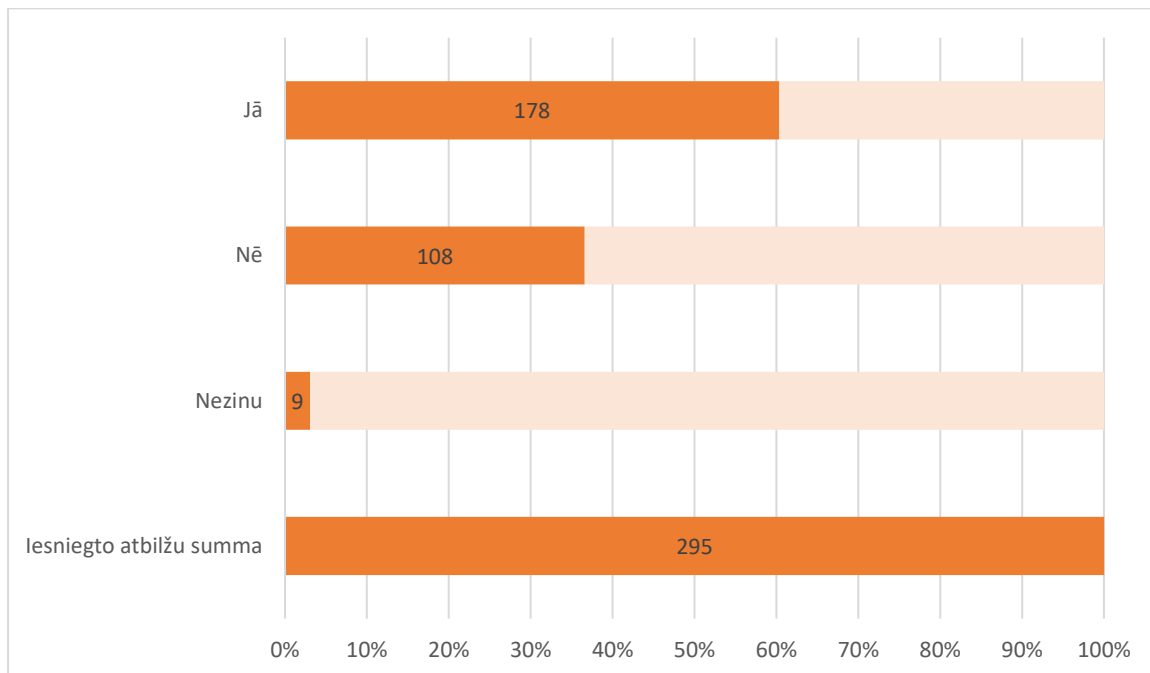
1. Vai savā darbā vai mācību procesā izvērtējat, no kurām lietām varētu atteikties, kuras varētu nepirkt, lai pēc tam neradītu liekus atkritumus?

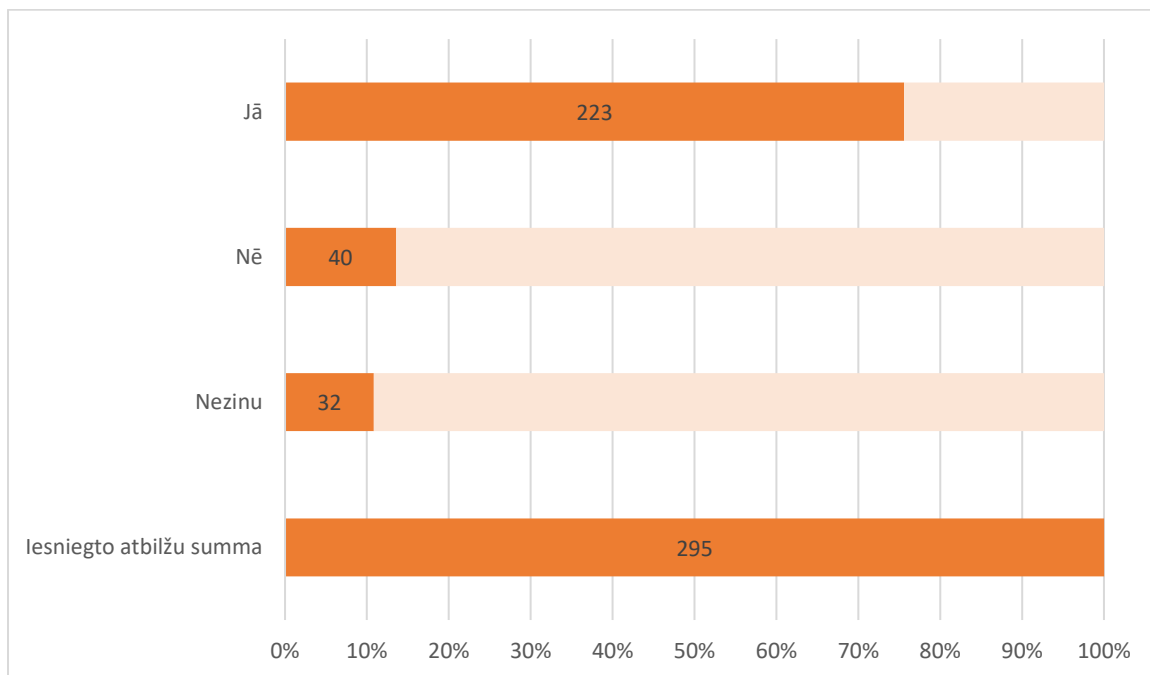
2. Vai pērkot lietas (kancelejas preces stundu norises īstenošanai un citus nepieciešamās preces darba vajadzībām), izvērtējat to ietekmi uz vidi, iepakojumu, kalpošanas ilgumu, izmantošanas iespējas, izcelsmi u.tml.?

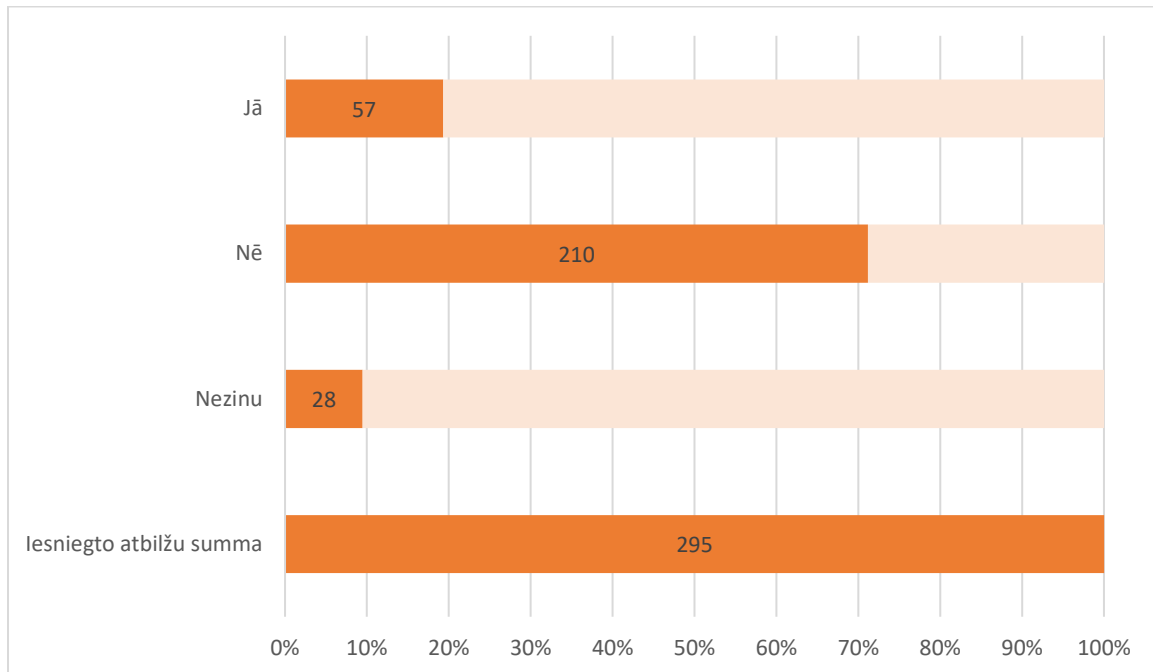
3. Vai izvērtējat, kuras no šķietami nevajadzīgām un ārā metamām lietām var lietot atkārtoti, saremontēt, pārveidot u.tml.?

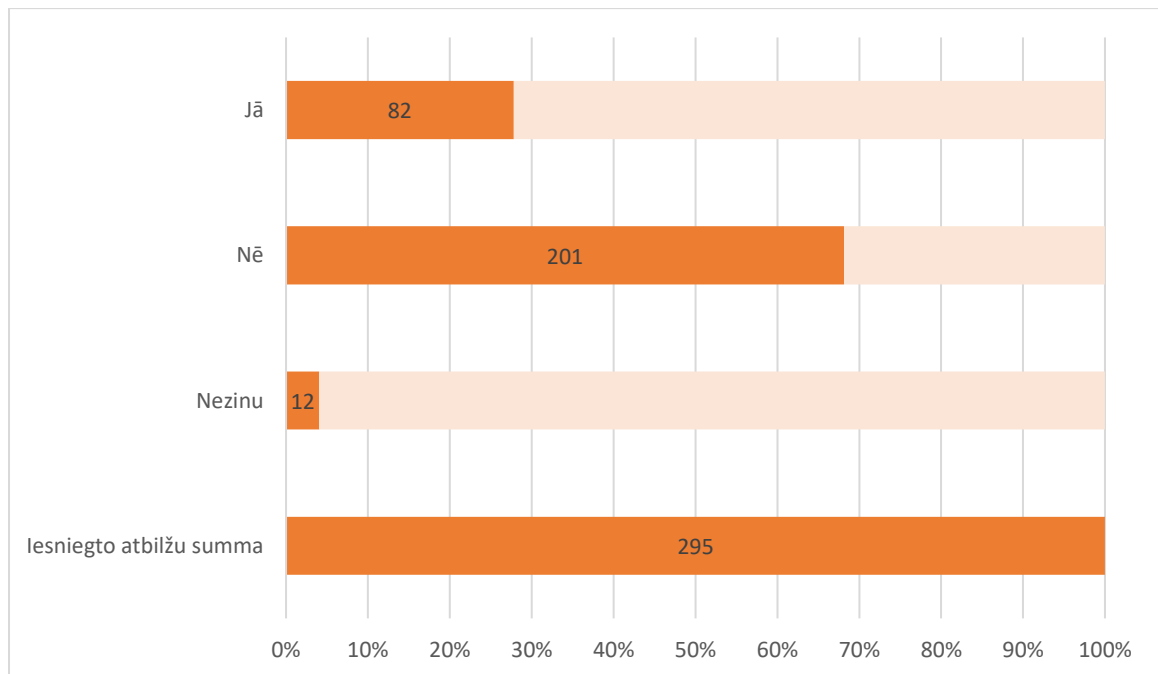
4. Vai, drukājot dokumentus, apdrukājat abas papīra puses?

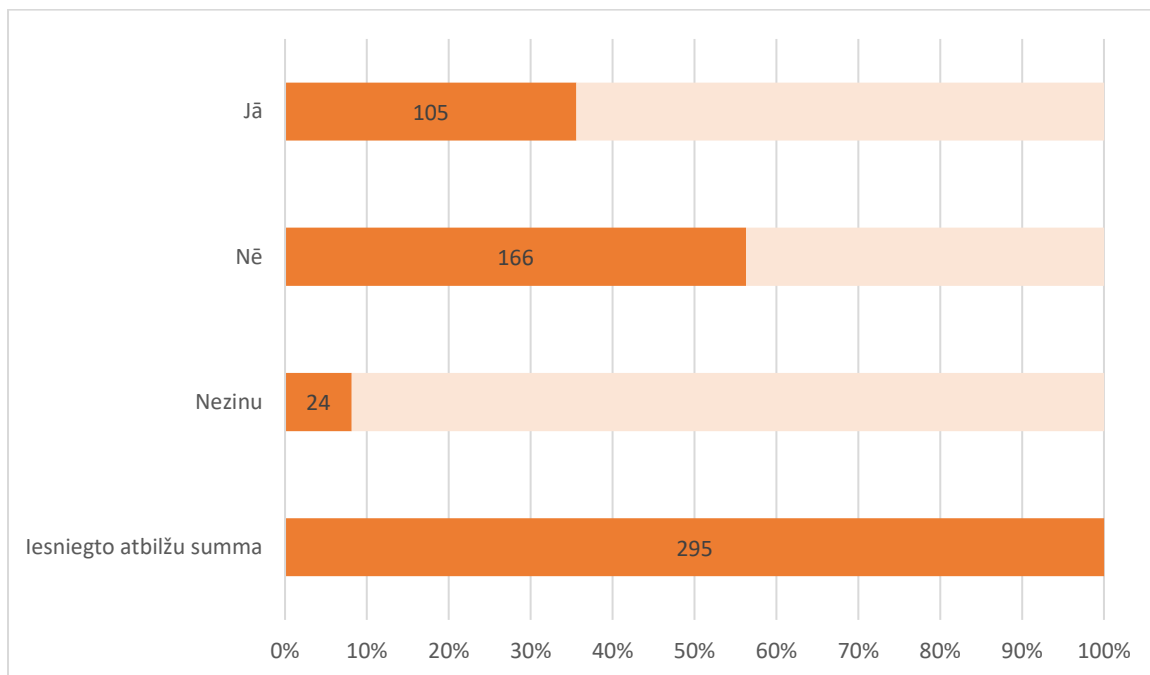
5. Vai darba pasākumos lietojat vienreiz lietojamus traukus?

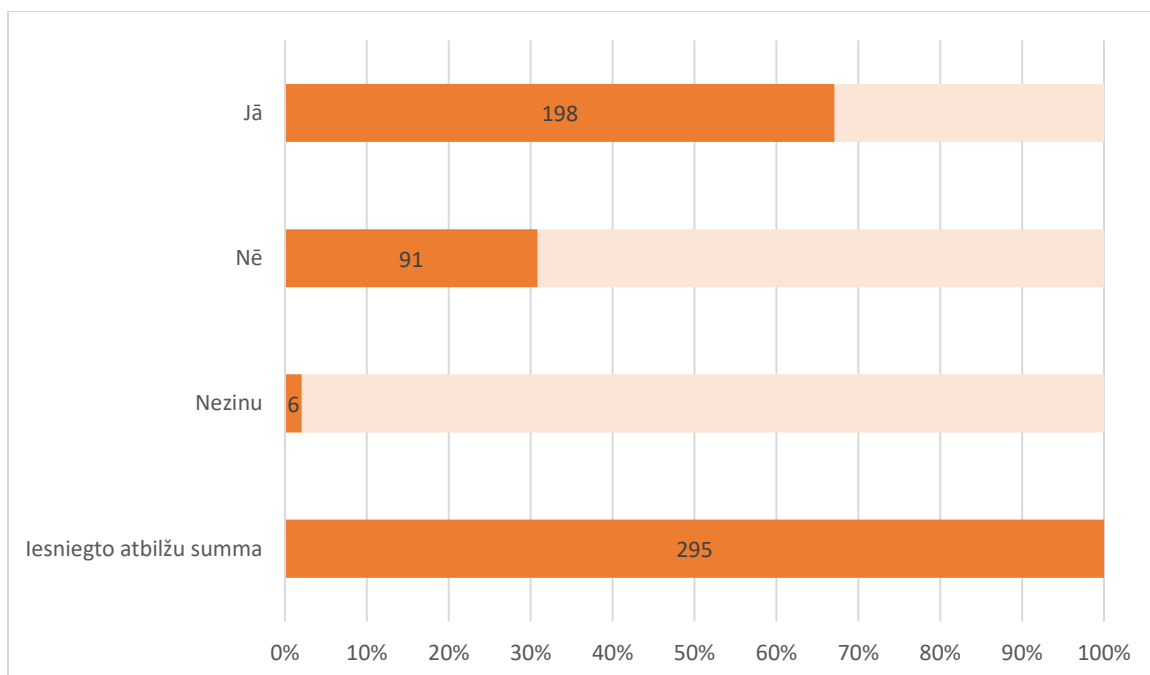
6. Vai kolēģi/izglītojamie lieto savu daudzreiz lietojamu krūzi, pudeli?

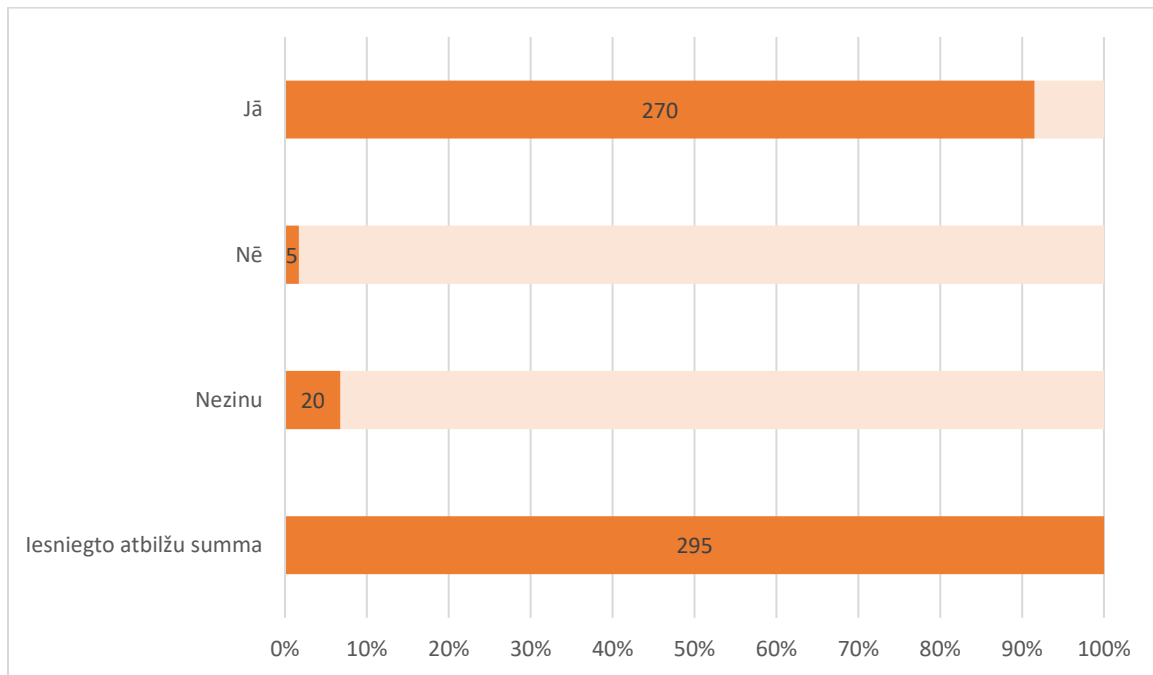
7. Vai Tavā darba kabinetā/klasē rodas daudz plastmasas atkritumu?

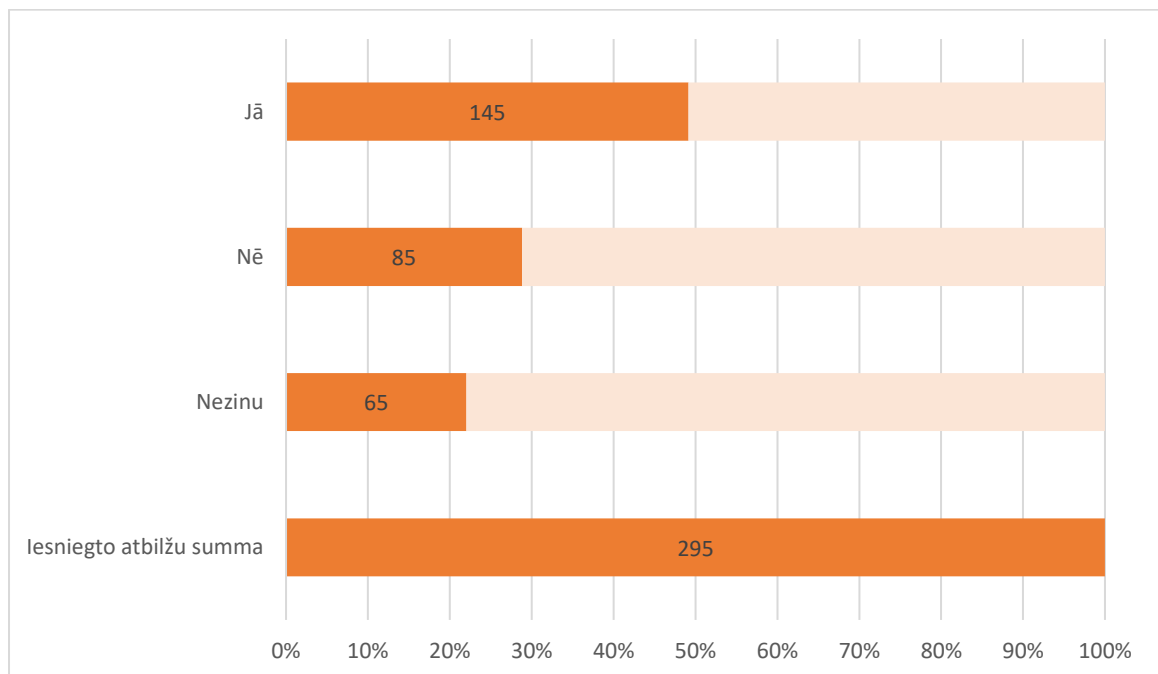
8. Vai Tu bieži pērc ūdeni plastmasas pudelēs?

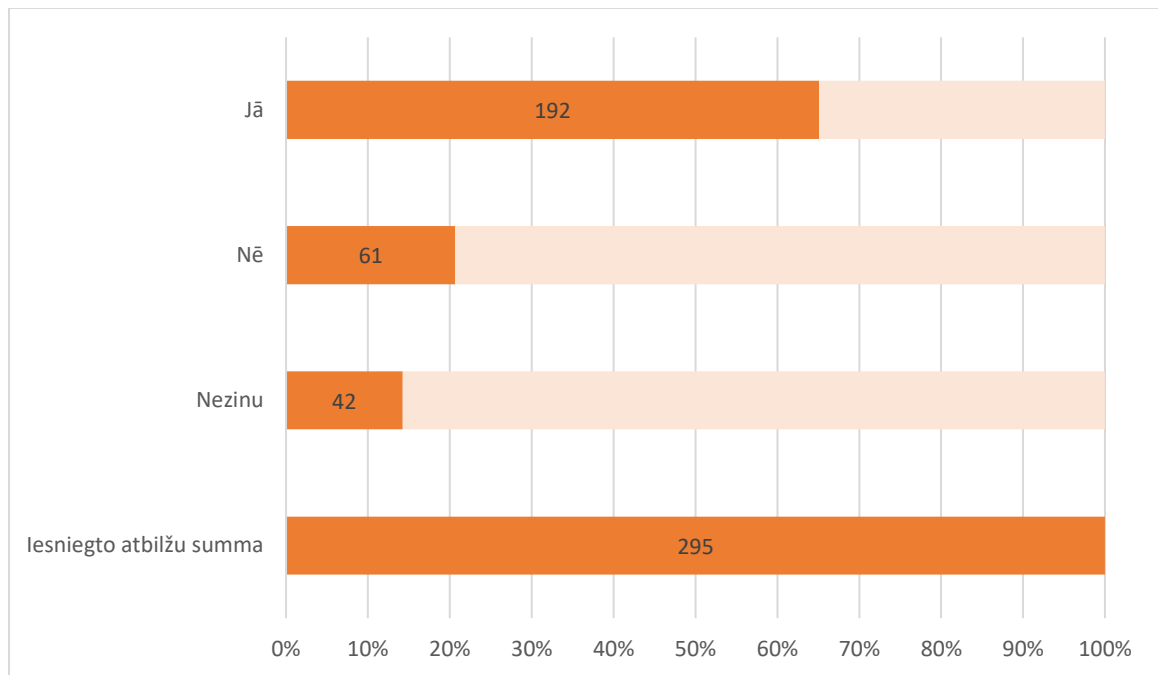
9. Vai darbiniekiem/izglītojamajiem ir ērti pieejams dzeramais krāna ūdens?

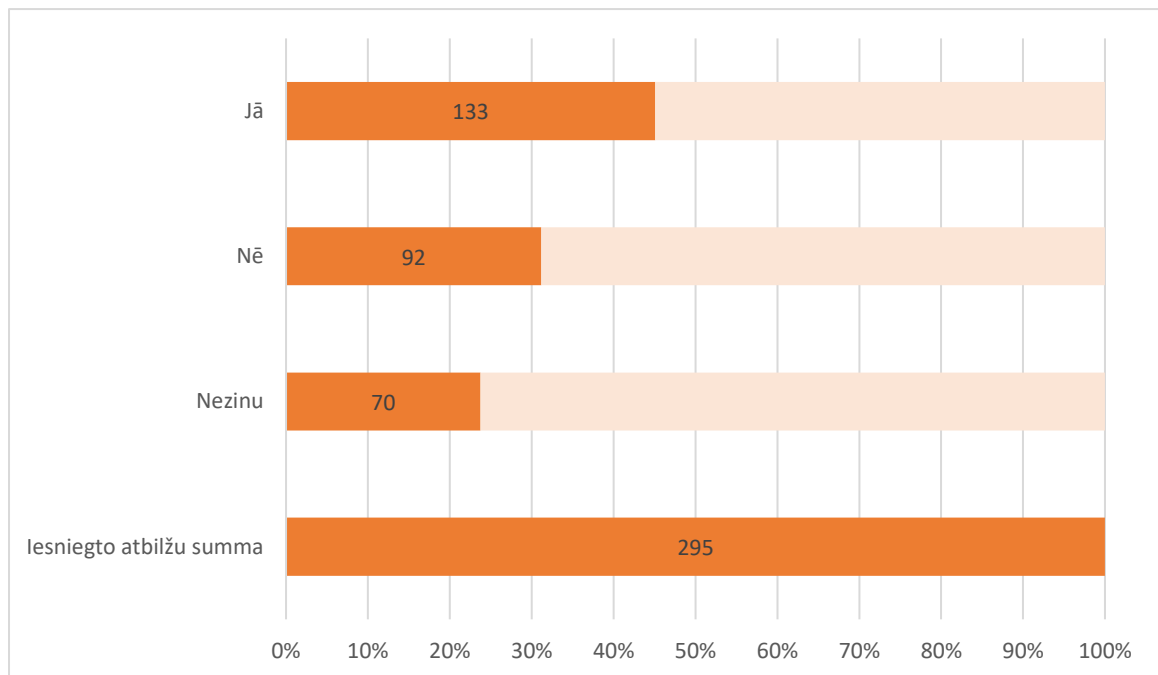
10. Vai daudz plastmasas atkritumu rodas pēc darba pasākumiem tehnikumā, ekskursijām un pārgājieniem?

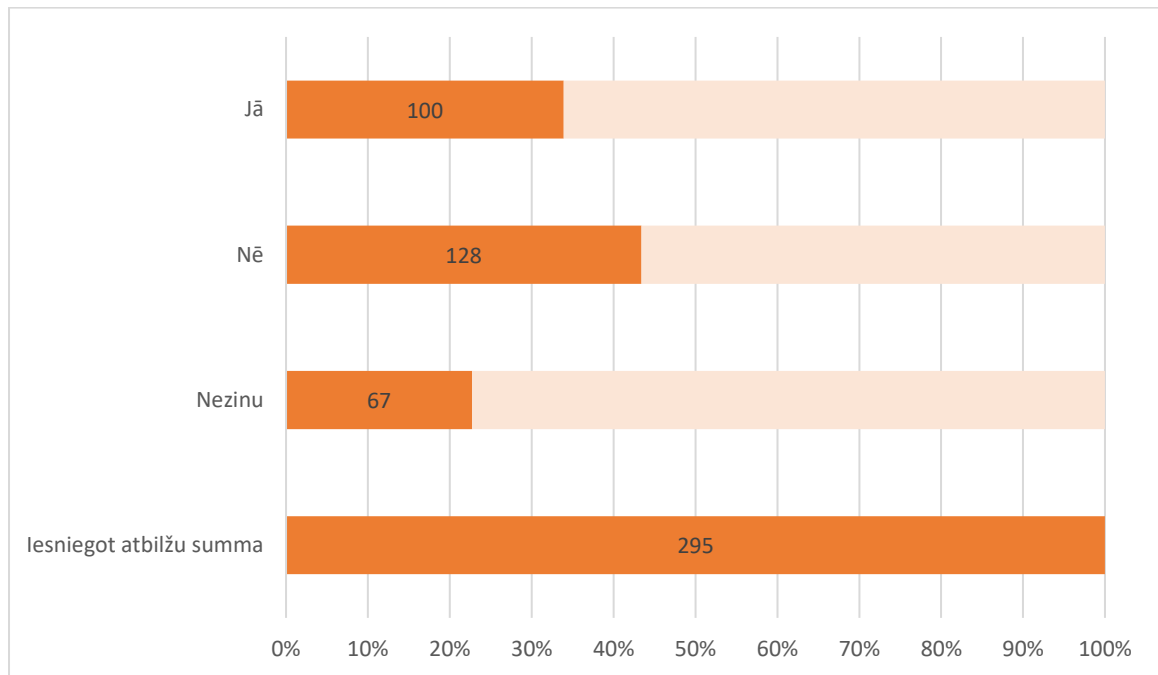
11. Vai tehnikuma telpās ir iespēja šķirot atkritumus?

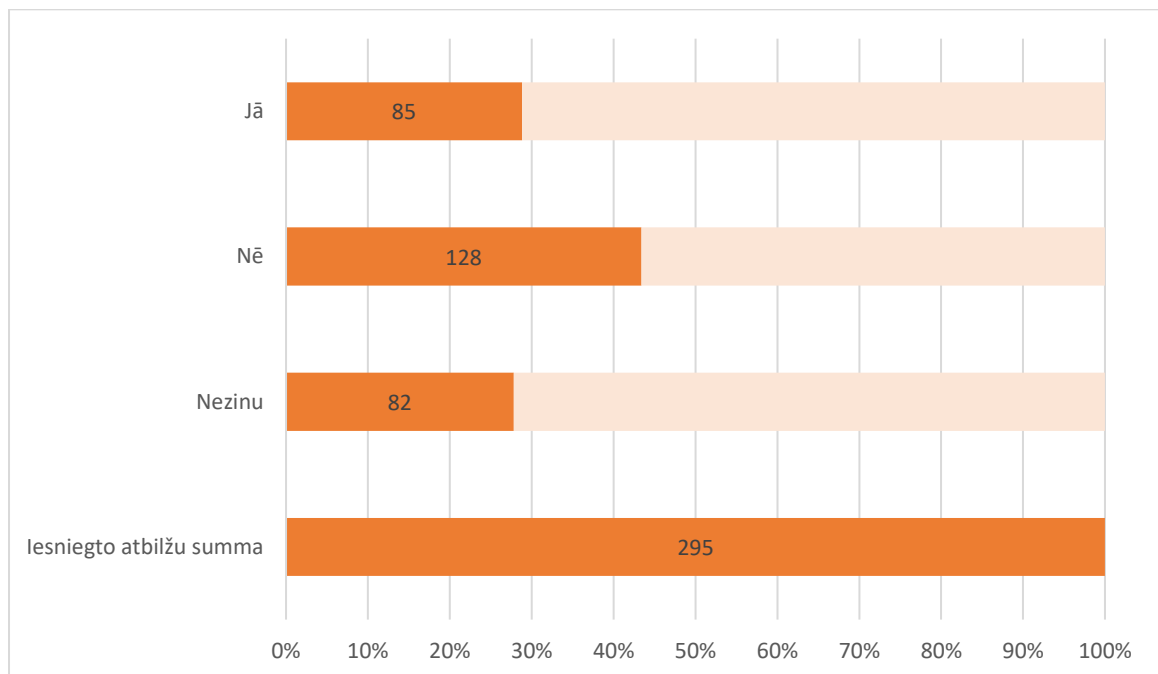
12. Vai tehnikumā (t.sk. dienesta viesnīcā) ir pieejama informācija par atkritumu šķirošanu?

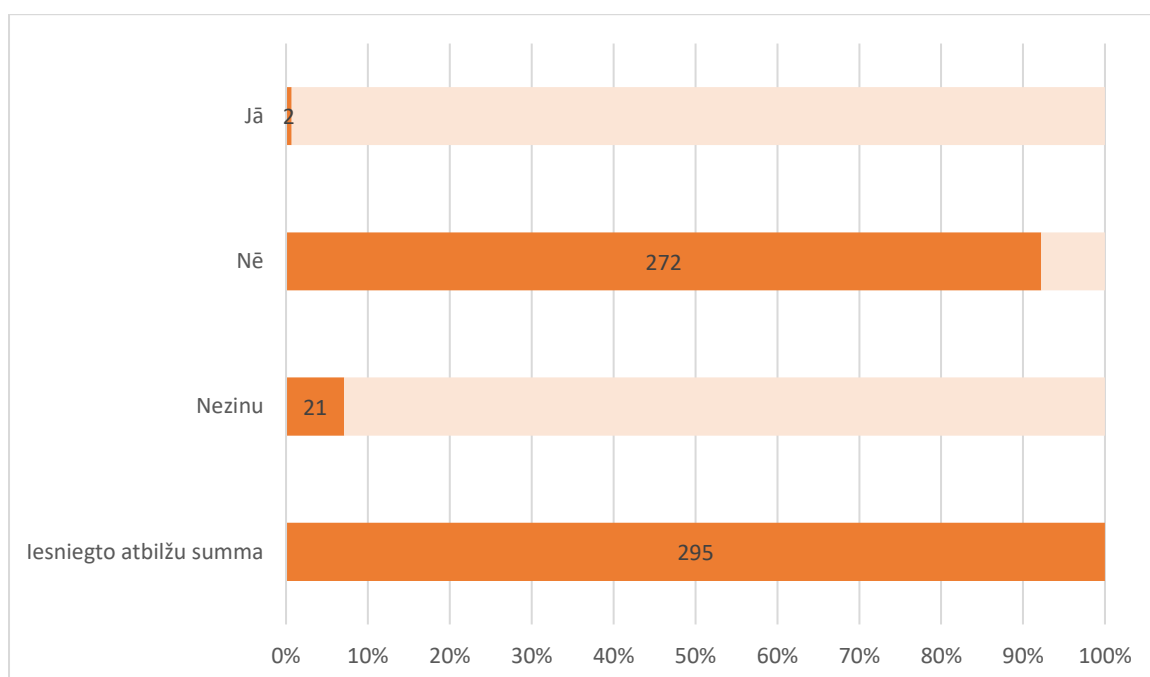
13. Vai tehnikumā (t.sk.dienesta viesnīcā) ir atgādinājumi, kas veicina neradīt liekus atkritumus?

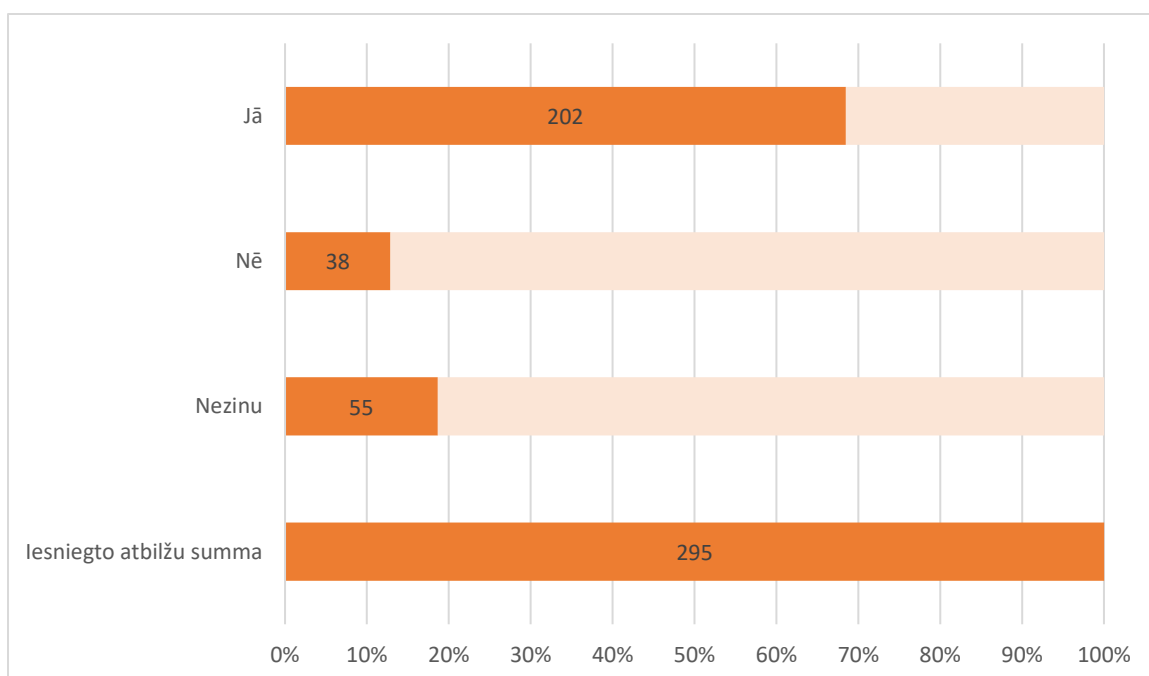
14. Vai tehnikumā (t.sk.dienesta viesnīcā) ir iespēja kompostēt bioloģiskos atkritumus?

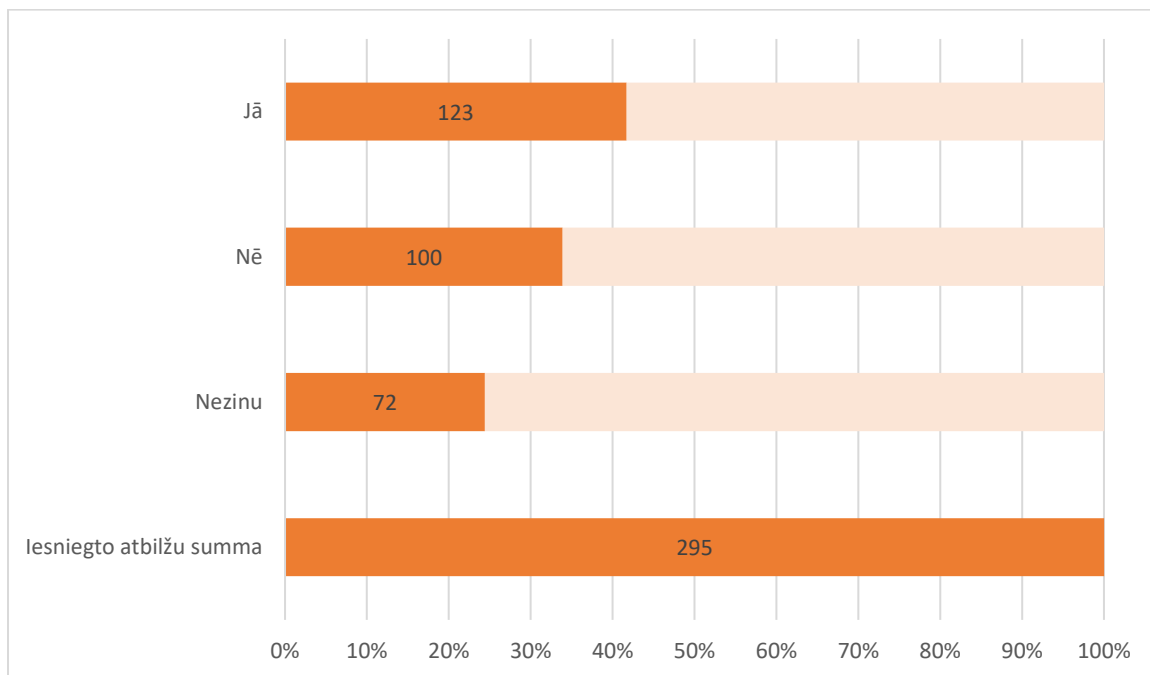
15. Vai tehnikuma apkārtne tiek bieži piesārņota ar atkritumiem?

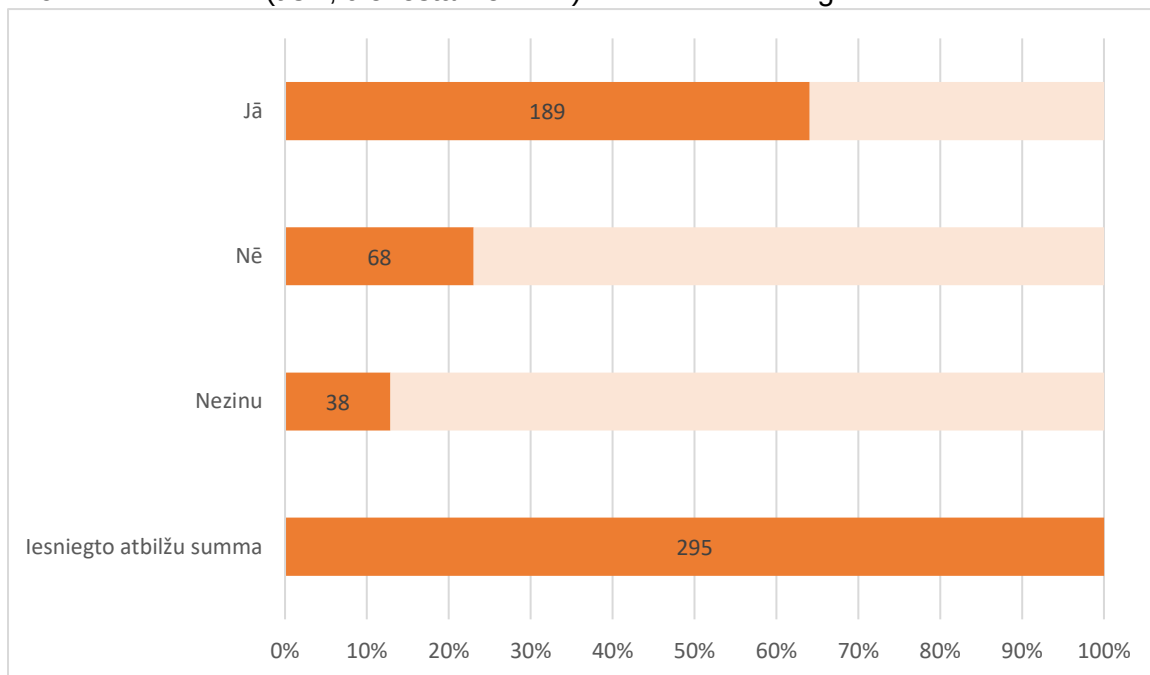
16. Vai tehnikums iesaistās atkritumu piesārņojuma novēršanā un sakopšanā savā apkārtnē (mežā, ap ezeru u.c.)?

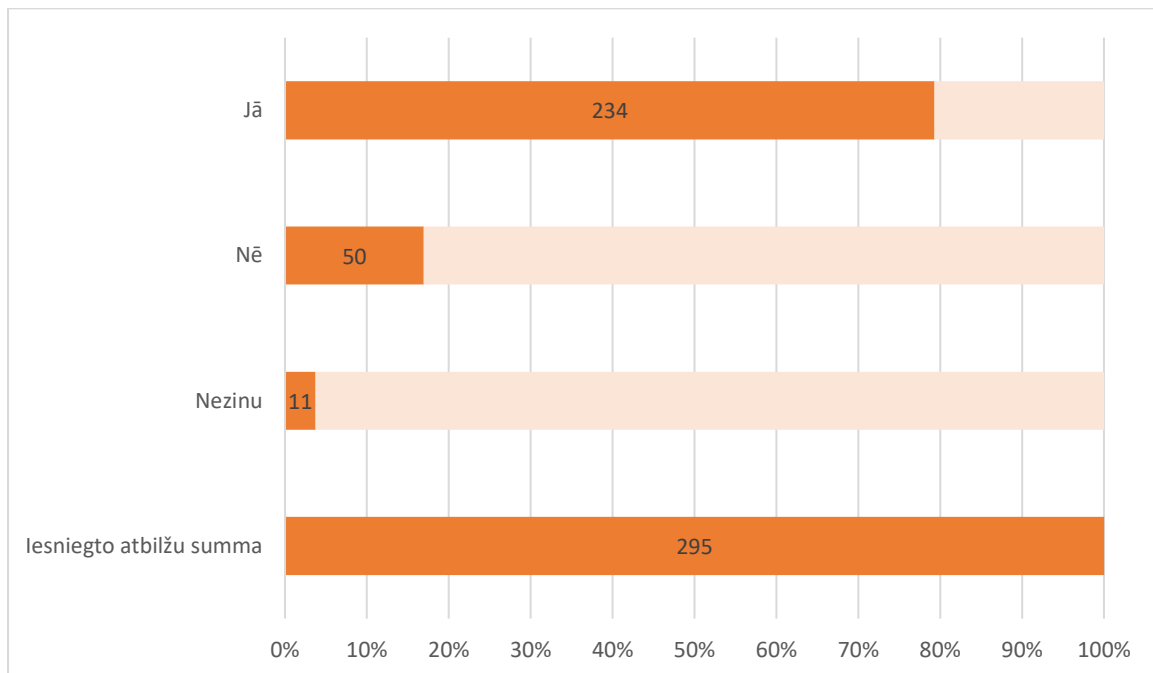
17. Vai tehnikumā (t.sk., dienesta viesnīcā) ir vieta kur nodot izlietotās baterijas ?

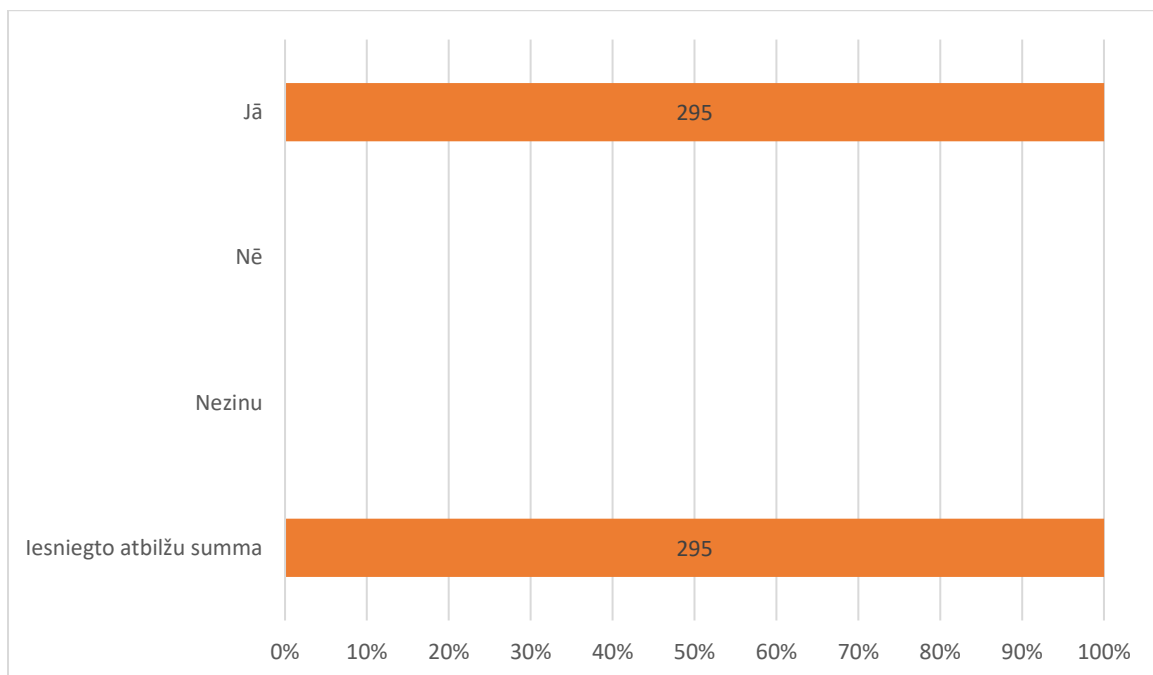
18. Vai tehnikumā (t.sk., dienesta viesnīcā) dokumenti tiek sagatavoti izdrukātā veidā?

19. Vai darbinieki/ izglītojamie savus dokumentu pieprasījumus/ iesniegumus (prombūtne, komandējuma iesniegums u.c. dokumentus) iesniedz iestādē elektroniskā veidā?

20. Vai tehnikums dokumentu apriti un saskaņošanu organizē elektroniskajās datu apstrādes sistēmās?

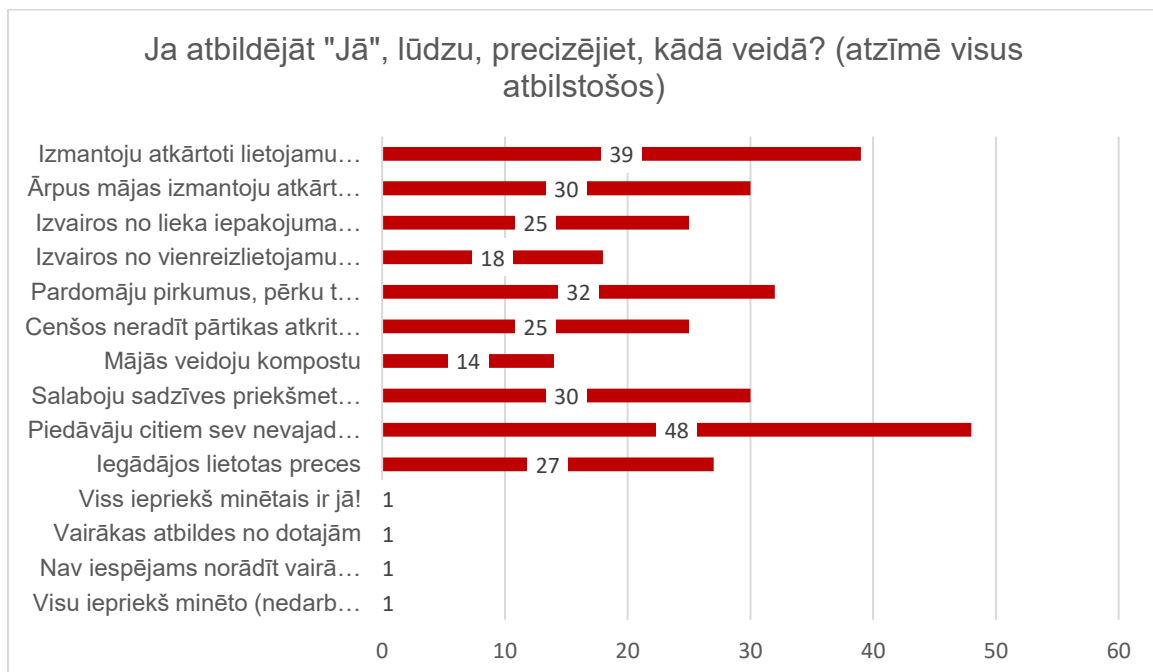
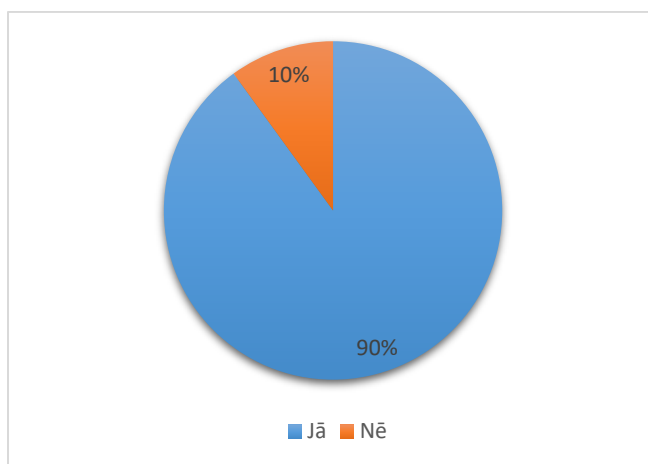
4. Jautājumi vecākiem

Jauniešu paradumi nāk no ģimenes, līdz ar to svarīgi novērtēt arī ģimenes attieksmi un viedokli par tēmu "Atkritumi". Apkopojot vecāku atbildes, noskaidrojās:

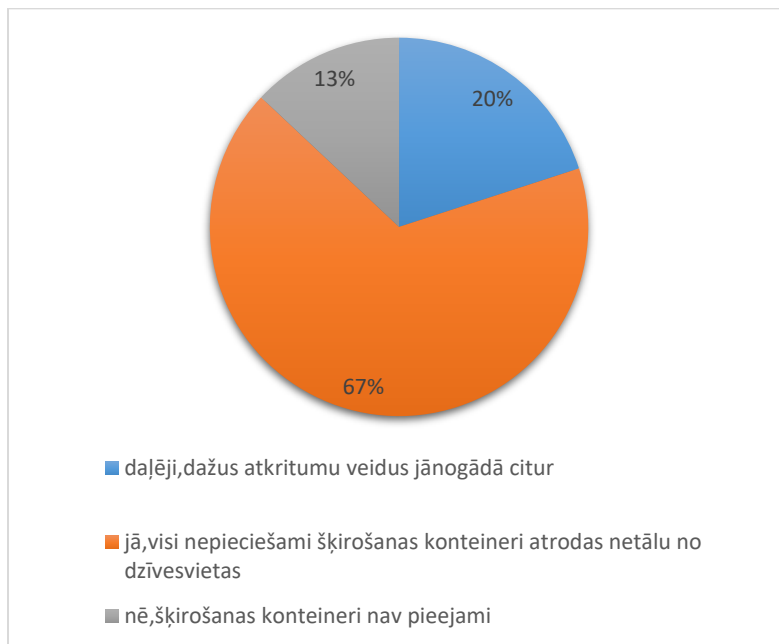
- ikdienas radīto atkritumu apjoms;
- atkritumu šķirošanas konteineru pieejamība ģimenes dzīvesvietā;
- ģimenes atkritumu šķirošanas paradumi;
- ģimenes informētība par atkritumu šķirošanu;
- depozīta sistēmas izmantošanas regularitāte.

Vai ģimenē cenšaties samazināt ikdienā radīto atkritumu apjomu?

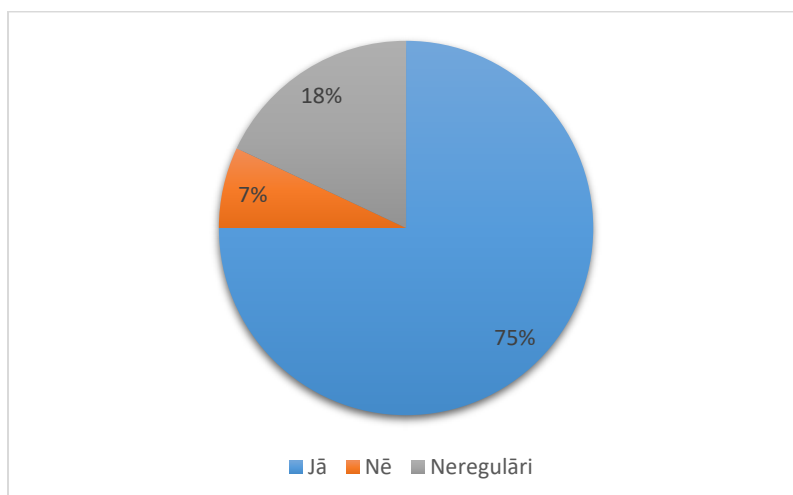
278 atbildes

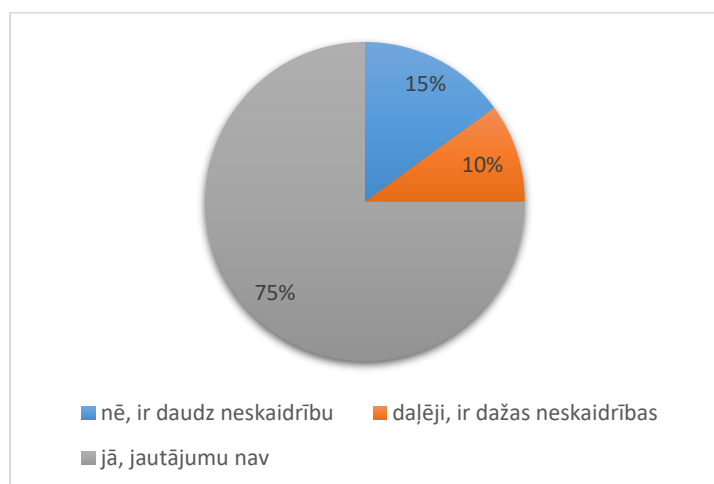
Vai jūsu dzīvesvietā ir pieejami atkritumu šķirošanas konteineri?
278 atbildes

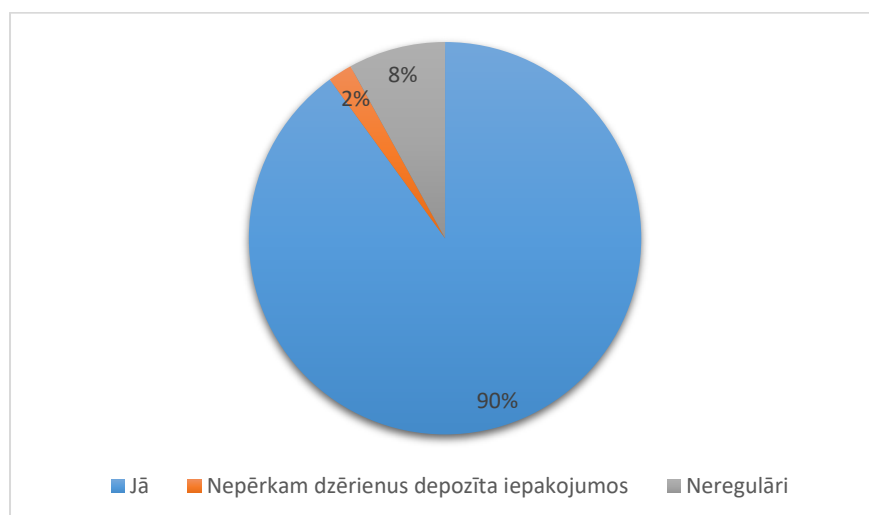
Vai jūsu ģimenē šķiro atkritumus?
278 atbildes

Vai informācija par prasībām atkritumu šķirošanā ir pietiekama un saprotama?
278 atbildes

Vai jūsu ģimene izmanto depozīta sistēmu dzērienu iepakojuma nodošanai?
278 atbildes

5. Ilgtermiņa salīdzinājums

	Gads		
Noskaidrots, ka	2022	2023	2024
Nešķirotu sadzīves atkritumu apjoms:	1203,6 m ³	1204,8 m ³	1198,6 m ³
Šķirotu atkritumu apjoms:	65,8 m ³	71,4 m ³	58,8 m ³
Atkritumi veidi, kas tiek šķiroti un nodoti pārstrādei (<i>norādiet atbilstošos burtus</i>):			
a. Papīrs	a	a	a
b. Kartons	b	b	b

c. Plastmasa		c	c
d. Stikls		d	d
e. Skārdenes			
f. Elektroierīces			
g. Baterijas	g	g	g
h. Spuldzes		h	h
i. Tekstils			
j. Pārtikas atlikumi	j	j	j

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar atkritumiem?</i>	- LIT īsteno Makulatūras un Bateriju vākšanas akcijas; - Tehnikuma teritorijā ir uzstādītas atkritumu šķirošanas tvertnes; - Dienesta viesnīcā dzīvojošie jaunieši aktīvi izmanto depozīta sistēmu dzērienu iepakojuma nodošanai; - Jauniešu un darbinieku ģimenēs cenšas ievērot atkritumu šķirošanu; - Uz Ekopadomes ziņojuma dēļa ir izvietota informācija par atkritumu šķirošanu.
<i>Kur saistībā ar atkritumiem nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Daudz pārvaldības darbā dokumentu aprītē tiek izmantots papīrs; - Tehnikuma ēdnīcas bioloģisko atkritumu kompostēšana.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	- Izglītojošu aktivitāšu un akciju organizēšana atkritumu šķirošanas un mazināšanas jautājumos; - Tehnikuma filiālēs izvietot informāciju par atgādinājumiem atkritumu šķirošanā.

Ūdens

1. Ievads tēmā

Lai arī Latvijā nav vietu, kur mēs varētu izsmelt dzeramā ūdens krājumus, ir vērts ūdeni taupīt, lai samazinātu tā iegūšanai un apstrādei nepieciešamo enerģiju. Tāpat ir svarīgi izpētīt, vai skolas radītie notekūdeņi nepiesārņo vidi un tiek pietiekami attīrīti, pirms ūdens atkal nonāk dabā.

2. LIT izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā ir sastopami piloši krāni, ko nevar aizgriezt?	Bieži					X	Nav sastopami
Vai skolēni mēdz atstāt neaizgrieztus ūdens krānus?	Bieži					X	Gandrīz nekad
Vai skolā ir sastopami tualetes podi, kuriem ir tehniskas problēmas, pastāvīgi tek ūdens?	Bieži					X	Nav sastopami
Cik tualetēs ir podi ar diviem ūdens noliešanas režīmiem?	0–20% (no visām tualetēm)	X					100% (visās tualetēs)
Vai skolā ir uzstādīti ūdens taupīšanas rīki (piemēram, aeratori, sensori)?	Nav	X					Gandrīz visur
Cik bieži sastopama skolēnu izšķērdīga rīkošanās ar ūdeni?	Bieži	X					Gandrīz nekad
Cik tualetēs/dušās ir uzstādīti atgādinājumi par ūdens taupīšanu?	0–20%	X					100%
Vai skola savāc un izmanto lietus ūdeni?	Netiek vākts	X					Vāc un izmanto
Vai āra augu un zālienu laistīšanai tiek izmantts neapstrādāts ūdens (piemēram, lietus vai akas ūdens)?	Izmanto krāna ūdeni	X					Vienmēr izmanto neapstrādātu ūdeni
Vai skola izvērtē iespējamās ūdens piesārņojuma avotus (piemēram, no tīrīšanas vai augu kopšanas līdzekļiem, atkritumiem vidē, autotransporta) un novērš draudus?	Netiek izvērtēts				X		Tiek izvērtēti visi avoti un apzināti risinājumi
Vai notekūdeņi pirms nonākšanas dabā tiek pietiekami attīrīti?	Attīrīšana nenotiek					X	Ūdens tiek uzticami attīrīts
Vai skola mēdz apmeklēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtas?	Netiek apmeklētas			X			Tā ir daļa no mācību procesa
Cik daudz vidi piesārņojoša sāls ziemā lieto skolas apkārtnē?	Daudz					X	Nemaz, izmanto citas metodes
Vai skolā notiek izglītojošas aktivitātes par globālām ar ūdeni saistītām problēmām (plūdi, sausums, ūdens pieejamība, piesārņojums)?	Nenotiek					X	Tā ir pastāvīga daļa no mācību un ārpusstundu procesa

3. Ilgtermiņa salīdzinājums

Noskaidrots, ka	Gads		
	2022	2023	2024
Patērētā ūdens apjoms (septembrī)	632 m ³	451 m ³	711 m ³
Patērētā ūdens apjoms (gadā)	5681 m ³	5780 m ³	5870 m ³

4. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar ūdens izmantošanu?</i>	- Tehnikuma mācību korpusi, darbnīcas, dienesta viesnīca un sporta zāle pilnībā renovēti, infrastruktūra modernizēta, ūdensvada un kanalizācijas sistēmas pilnībā nomainītas un atbilst mūsdienu tehnoloģiskajām prasībām; - Transportlīdzekļu krāsošanas darbnīcā notekūdeņi tiek savākti atsevišķā slēgtā rezervuārā; - Tehnikumā uzstādītas dzeramā ūdens tvertnes/ krāni, ko jaunieši un darbinieki aktīvi izmanto.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Informācija par ūdens resursu saglabāšanu, taupīšanu; - Informācija par gadījumiem, kam jāziņo un pie kā jāgriežas- kad tek ūdens krāns.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	- Atgādinājumu izvietošana par ūdens taupīšanu; - Izglītojošas aktivitātes un akcijas dzeramā ūdens resursu taupīšanas jomā; - Izmantot lietus ūdeni skolas teritorijas zaļās rotas laistīšanai.

Pārtika

1. Ievads tēmā

Katru dienu uz skolas ēdnīcām no tuvākas un tālākas apkārtnes plūst pārtikas produktu kilogrami. Uzliekot skaidras zaļā iepirkuma prasības, var panākt, ka šī pārtika ir audzēta atbildīgi pret vidi. Skolā var panākt to, ka arvien mazāk cilvēkiem domātas pārtikas nonāk atkritumos vai tiek izbarota dzīvniekiem. Ir svarīgi arī izglītēt visu skolu un vecākus par videi nedraudzīgākajiem produktiem (rūpnieciski audzēta gaļa, olas, piens, palmu eļļa), lai mudinātu samazināt to klātbūtni mūsu ēdienā.

2. LIT izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

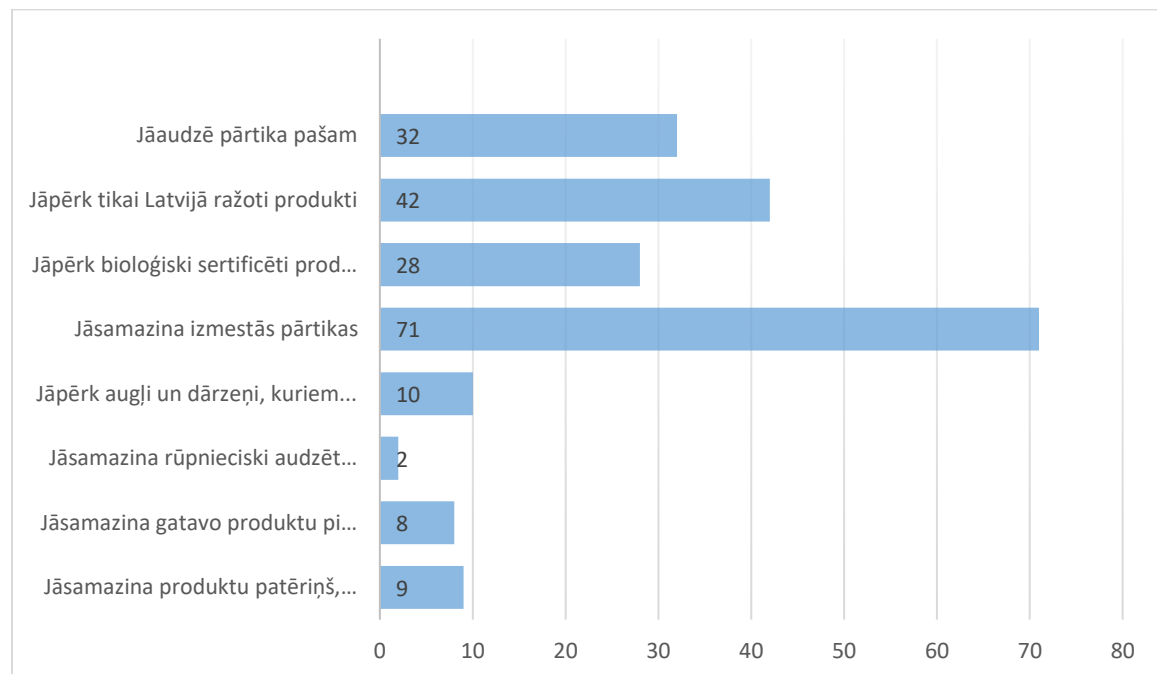
		1	2	3	4	5	
Vai ēdināšanas iepirkumā ir bioloģiski sertificēti* produkti? <i>*Produktiem ir bioloģiskās lauksaimniecības ekomarkējums, nevis "Zaļā karotīte" vai citi simboli, kas nav ekomarkējums.</i>	0–20%					X	Vairāk nekā 80%
Vai Ekopadomei ir iespēja piedalīties pārtikas iepirkuma sagatavošanā?	Nav	X					Vienmēr
Vai ēdnīca ņem vērā sezonālātes aspektu ēdiena gatavošanā?	Nekad				X		Vienmēr
Vai skolai ir dārzs, kur audzētos dārzeņus vai garšaugus ēdnīca izmanto ēdiena pagatavošanai?	Nav	X					Ir plašs dārzs
Ja skolai ir dārzs, vai tiek veicināta lauksaimniecības šķirņu bioloģiskā daudzveidība? (Piemēram, dārzā audzē dažādu šķirņu ķirbjus, nevis tikai vienas šķirnes, tāpat darot arī ar citiem augiem.)	Audzē vienas šķirnes augus	X					Audzē dažādas šķirnes un saglabā sēklas
Vai un cik daudz bērni skolā audzē garšaugus vai tējas?	Nemaz	X					Vairākās vietās
Vai un cik daudz bērni skolā audzē dārzeņus?	Nemaz	X					Vairākus veidus
Aptuveni cik liela daļa skolā sagatavotās pārtikas <u>netiek</u> apēsta?	> 40%					X	0–10%
Vai skolas ēdnīcā ir iespējams pielāgot porcijas lielumu – palūgt mazāku porciju vai papildporciju?	Nav iespējams					X	Vienmēr iespējams
Kāda vecuma bērniem ir iespēja pašiem salikt savas porcijas?	Nevienam	X					Visu vecumu
Vai kādas klases pāri palikušās ēdiena porcijas ir pieejamas citām klasēm?	Nekad	X					Vienmēr
Vai tiek apkopota informācija par ēdieniem, kas visbiežāk netiek apēsti?	Nekad					X	Regulāri
Kāda ir sadarbība ar ēdinātājiem izmestā ēdiena daļas samazināšanā?	Nav atsaučības		X				Lieliska sadarbība
Vai ir pieejama informācija par ēdnīcā pagatavoto ēdienu sastāvu?	Nav pieejama					X	Brīvi pieejama
Cik bieži skolas ēdnīcā iespējams izvēlēties sabalansētu veģetāru maltīti?	Nekad					X	Vismaz viena izvēle katru dienu
Kāda ir ēdienu izvēle ēdnīcā bērniem, kuri neēd gaļu un zivis?	"Salāti un kartupeļi"	X					Pilnvērtīgi ēdieni
Cik skolēniem ir viegli panākt izmaiņas ēdnīcas ēdienkartē?	Grūti			X			Ļoti viegli

Vai skolā ir pieejami rūpnieciski ražoti našķi, piemēram, saldumi, cepumi, kas satur palmu eļļu?	Viegli pieejami					X	Nav pieejami
Vai skolotāju istabā pieejami "Godīgās tirdzniecības" (ang. "Fair trade") marķēti produkti (kafija, cukurs u. c.)?	Nekad				X		Vienmēr
Vai skolā notiek pasākumi, kas izglīto par pārtikas ietekmi uz vidi?	Nekad					X	Tā ir pastāvīga daļa no mācību un ārpusstundu procesa
Vai skolā notiek pasākumi, kas popularizē apkārtnes bioloģiskos zemniekus?	Nekad	X					Vairāki gadā
Vai, apgūstot ēdiena gatavošanu, tiek pievērsta uzmanība videi draudzīgiem ēdieniem, piemēram, no sezonāliem, vietējiem produktiem, bez gaļas u. tml.?	Nekad					X	Vienmēr

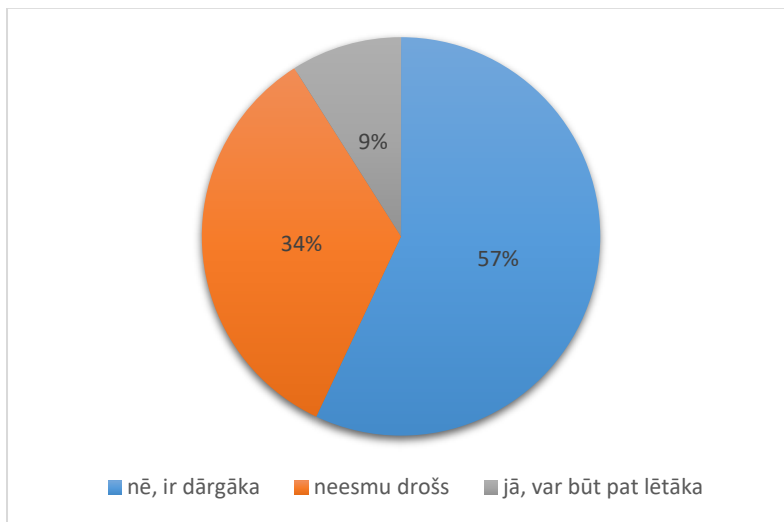
3. Izglītojamo paradumu un attieksmju izvērtējums

Kuri no šiem Tev šķiet svarīgākie principi, kas jāievēro, lai ēstu videi draudzīgi? (Iespējams atzīmēt vairākus variantus):

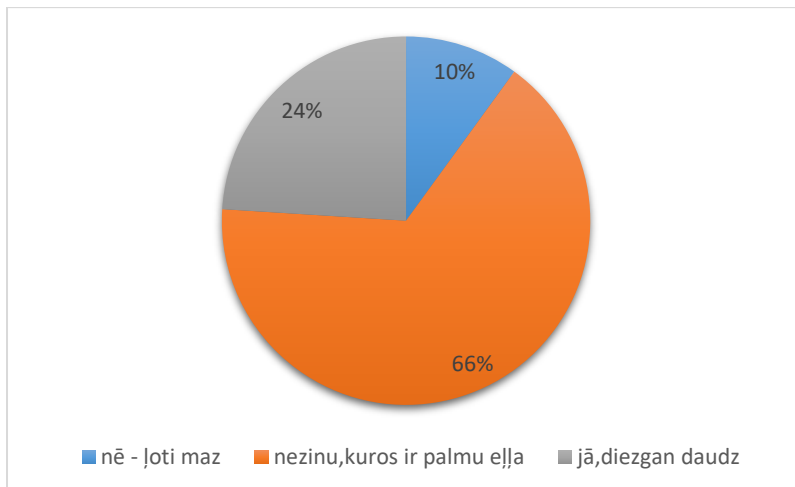
202 atbildes

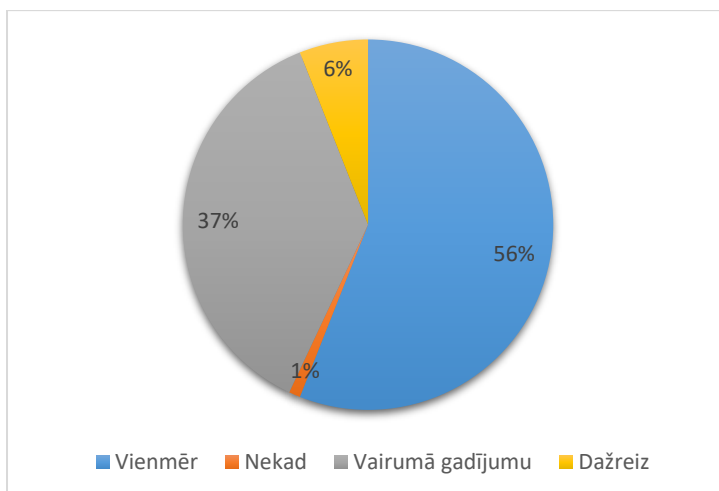
Vai piekrīti, ka videi draudzīga ēšana ikdienā nav dārgāka?

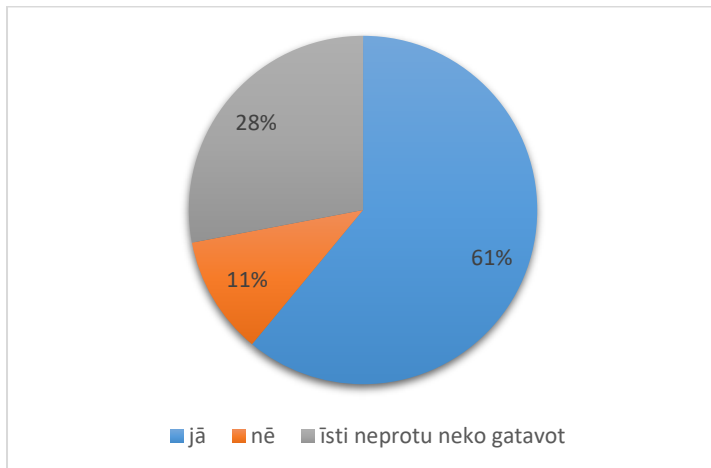
Vai Tu ikdienā ēd produktus, kuru sastāvā ir palmu eļļa?

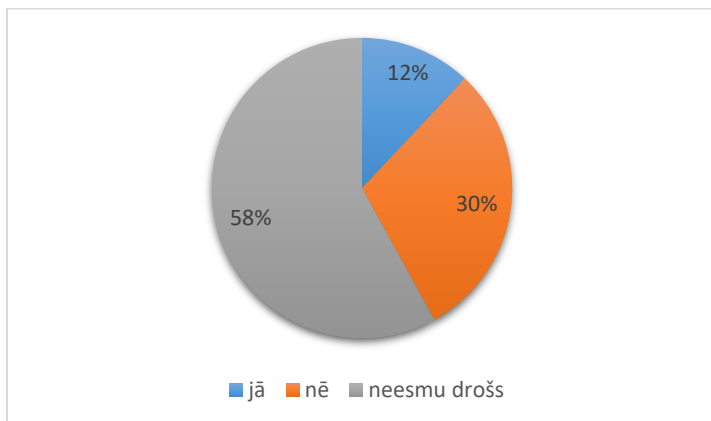
Vai ēdot skolas ēdnīcā Tu apēd visu porciju?

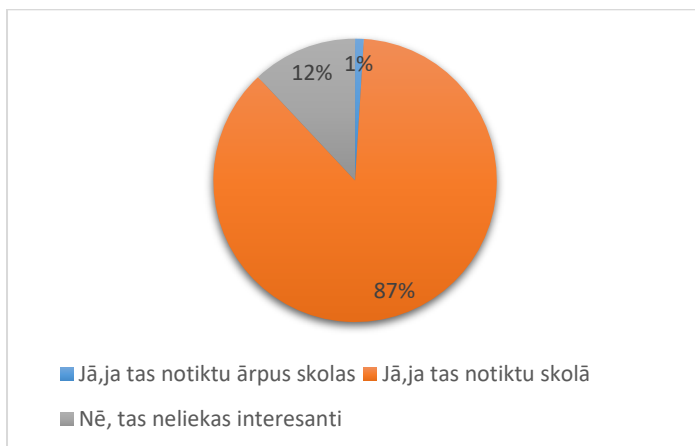
Vai Tev patīk gatavot ēst?

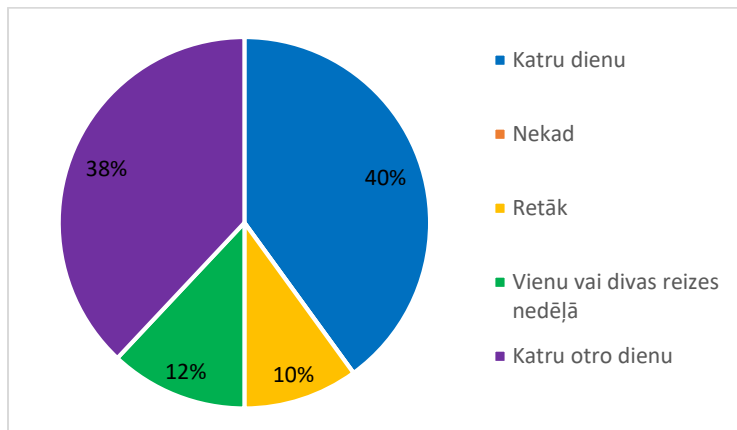
Vai Tu zini produktus, kas videi ļoti draudzīgi - tiem ir maza ietekme uz klimata pārmaiņām un dabu, nepieciešams maz resursu (ūdens, enerģijas, zemes platība u.c.), lai tos saražotu?

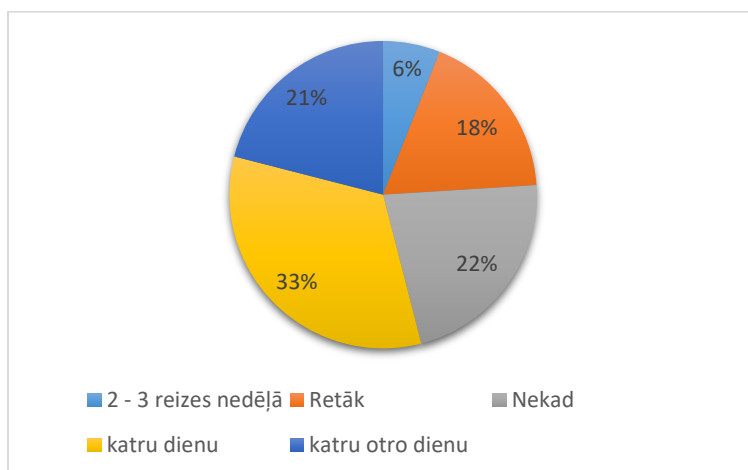
Vai Tu vēlētos piedalīties pasākumā, kur mācās gatavot videi draudzīgus ēdienus vai našķus?

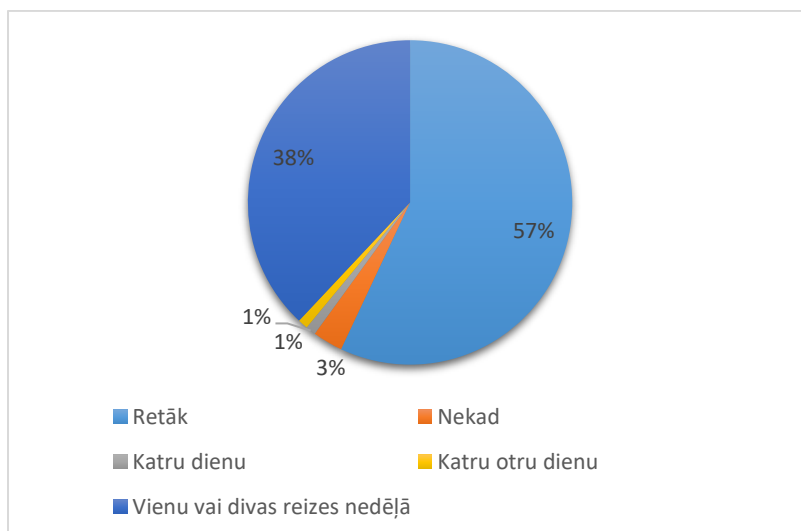
Cik bieži mājā jūs ēdat sekojošus pārtikas produktus :gaļu un gaļas izstrādājumus (ieskaitot šķiņķi, bekonu, cīsiņus, speķi u.c.), dārzeņus, augļus, pusfabrikātus (saldētu picu, ātri pagatavojumu putas, zupas ,mērces, buljona kubiņus un citas ātri pagatavojamos/lietošanai gatavos ēdienus)?

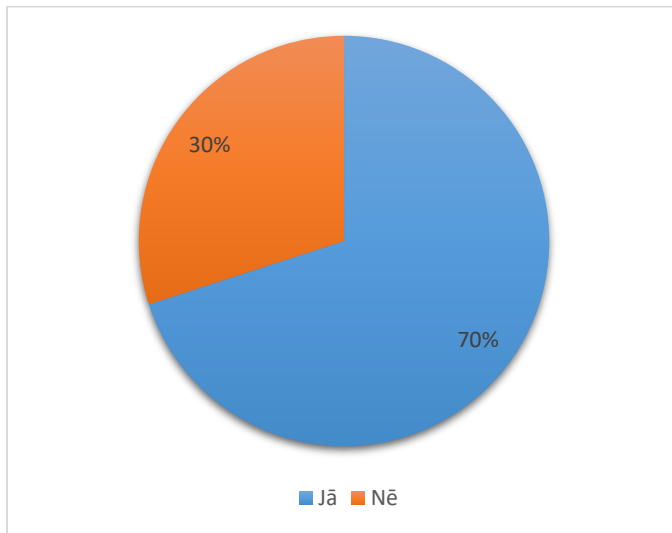
Cik reizes nedēļā jūs brokastojat?

Cik bieži jūs apmeklējat ātras ēdināšanas vietas?

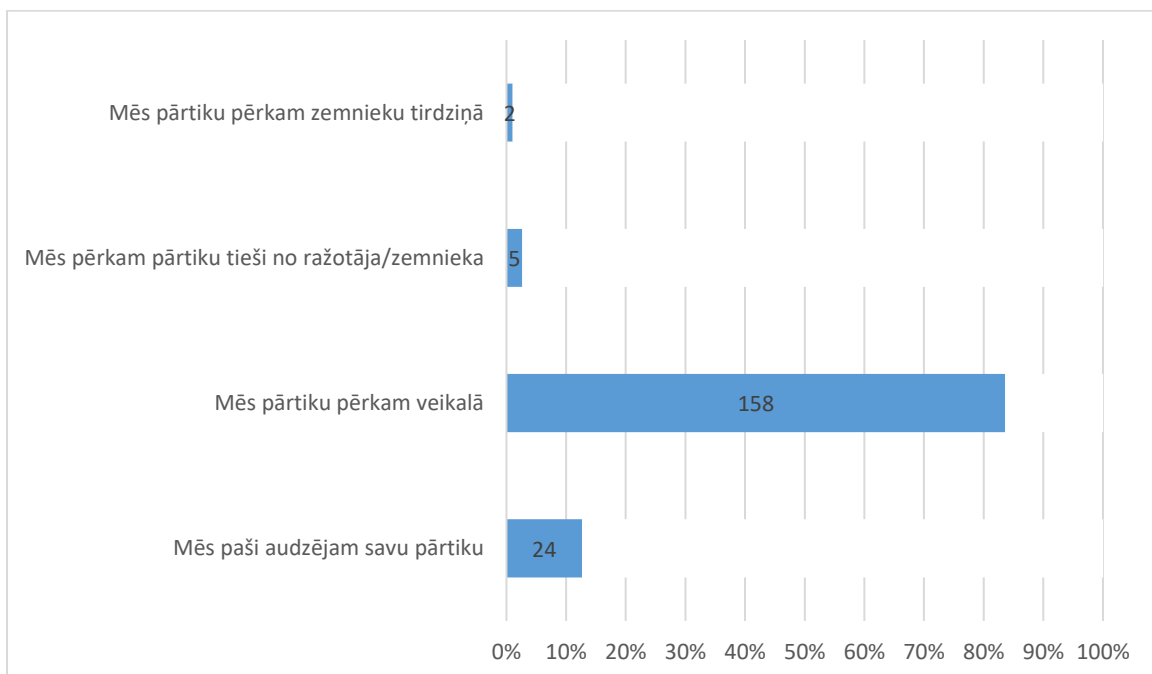
Vai Tu pats proti gatavot?

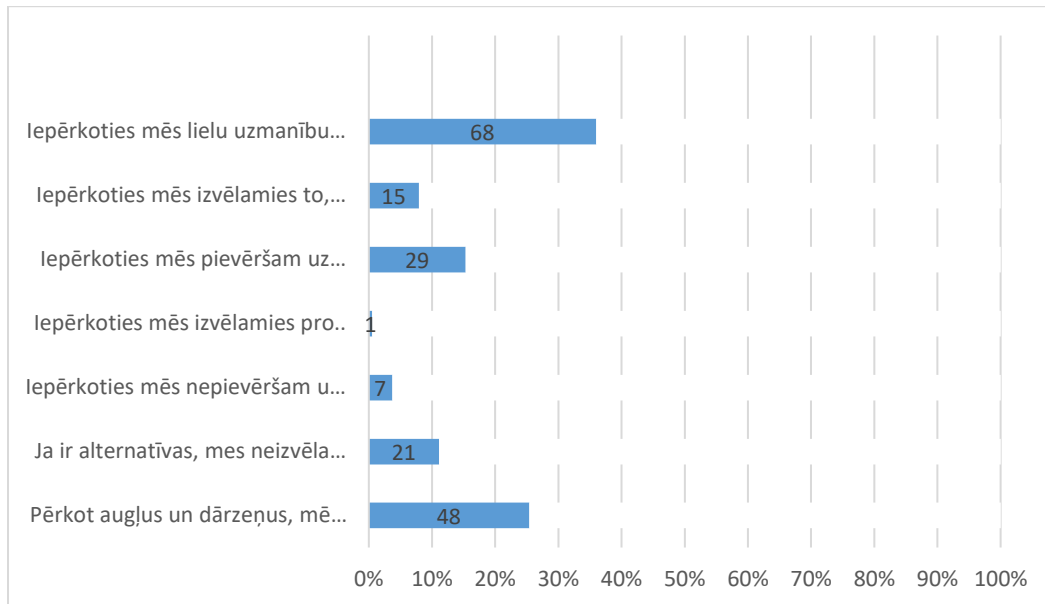
4. Vecāku, darbinieku paradumu un attieksmju izvērtējums

Mēs paši audzējam savu pārtiku?

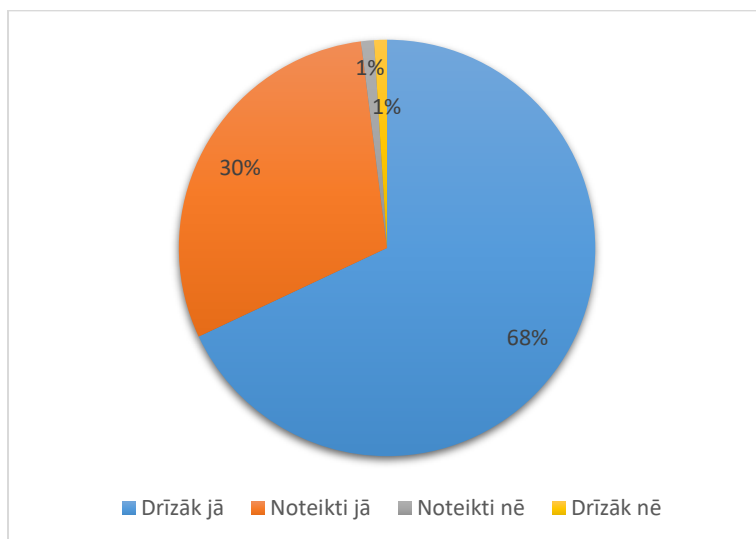
189 atbildes

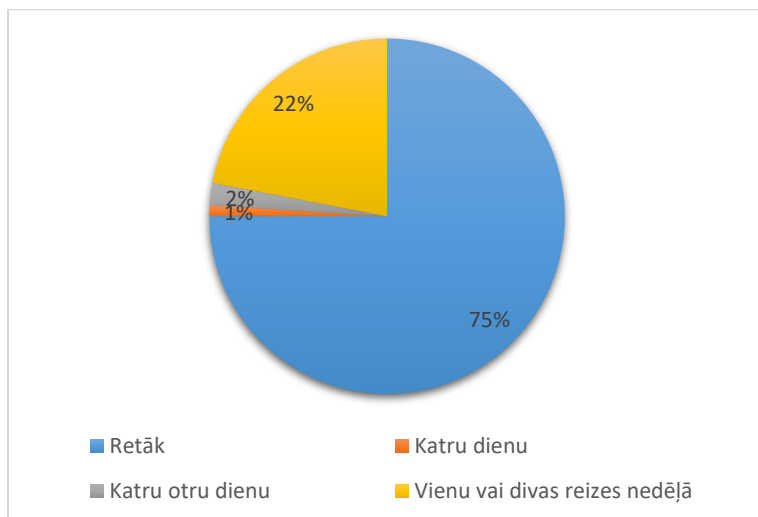
Kā jūs izlemjat, ko iegādāties?

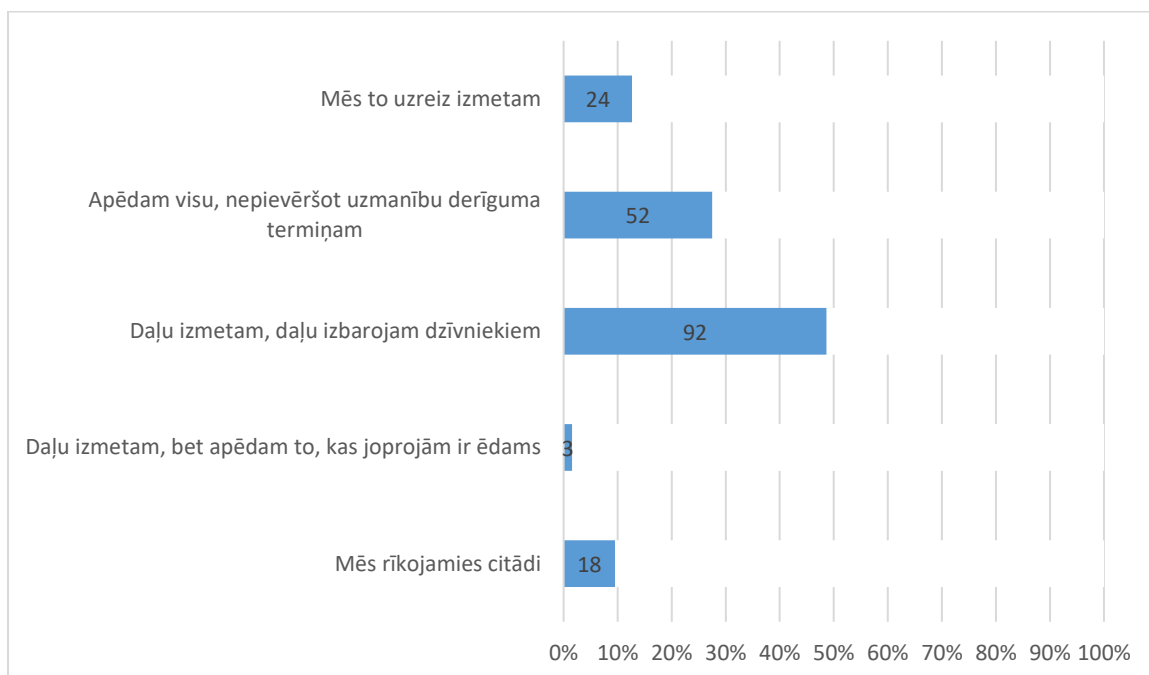
Vai jūsu ēšanas paradumi mainās atkarībā no tā, kādi ir pieejami sezonālie pārtikas produkti? Piemēram, vai pavasarī jūs ēdat redīsus un rudenī kabačus u.tml. sezonālus produktus?

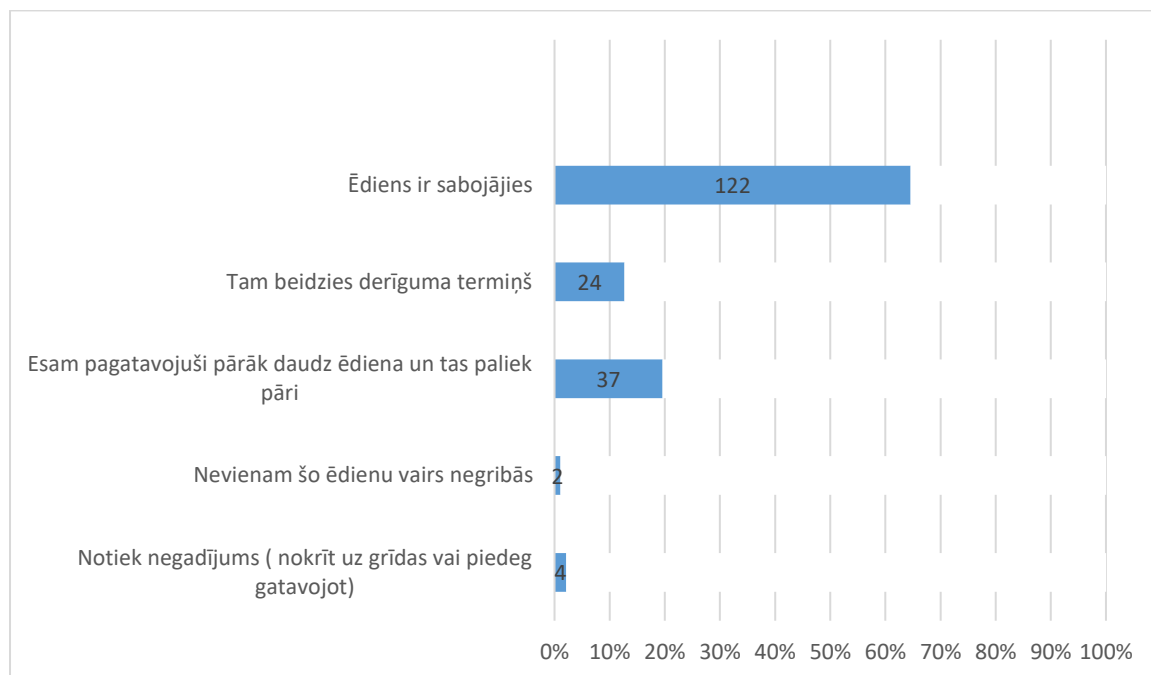
Cik bieži jums nākas atkritumos izmest neizmantotu ēdienu?

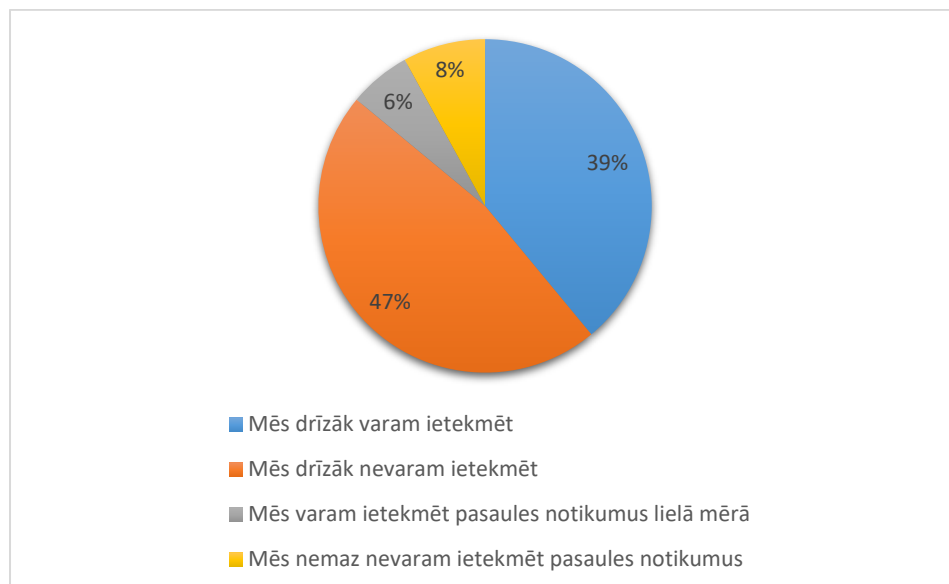
Ko jūs darāt ar pārtiku, kurai beidzies derīguma termiņš?

Kādu iemeslu dēļ jums mājās nākas izmest ēdienu?

Kā jums liekas, cik lielā mērā varam ietekmēt pasaules notikumus, veicot izmaiņas jomās, par kurām anketā uzdoti jautājumi (pievēršot uzmanību pārtikas izcelsmei, ražošanai un pagatavošanas veidam, sezonalitātei utt.)?

5. Ilgtermiņa salīdzinājums

Noskaidrots, ka	Gads		
	2022	2023	2024

Izmestās pārtikas daudzums gadā, (kg)	1008 kg	1008 kg	1156 kg
Izmestās pārtikas daudzums gadā uz vienu bērnu, (kg)	2,6 kg	2,6 kg	3,2 kg
Izmestās pārtikas daudzums vidēji dienā uz vienu bērnu, (grami)	20,4 g	20,4 g	32,5 g
Bioloģiski sertificētas pārtikas īpatsvars (no kopējām ēdināšanas izmaksām, %)	70%	76%	80%

6. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar pārtikas tēmu?</i>	- Tehnikuma ēdnīcā plašs piedāvājums, t.sk. ēdiens veģetāriešiem; - Jaunieši rūpīgi izvērtē ko iegādāties pusdienu ēdienkartē, ēdnīca piedāvā pilnu vai pusporciju; - Rūpnieciski ražoti našķi tehnikuma ēdnīcā nav pieejami.
<i>Kur saistībā ar pārtiku nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Daļa jauniešu pusdienu pārtraukumā dodas uz vietējo veikalu pēc neveselīgas pārtikas, atrunājoties ar rindu ēdnīcā; - Ēdināšanas iepirkumā nav bioloģiski sertificēti produkti (ekomarķējums), jo tas būtiski paaugstinātu ēdiena cenu; - Tehnikuma teritorijā nav sava dārza kur audzēt dārzeņus vai garšaugus.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	- Izglītojošas aktivitātes par pārtikas ietekmi uz vidi; - Rosināt tehnikuma ēdnīcā tirgot sezonas augļus; - Dienesta viesnīcas dzīvojošiem organizēt veselīga uztura meistarklases.

Vide un veselība

1. Ievads tēmā

Laikā, kad patērniecības kultūra vilina jauniešus izvēlēties videi un veselībai kaitīgus ieradumus, vides izglītības mērķis ir piedāvāt alternatīvas – aizraujošas bezmaksas, veselīgas un radošas aktivitātes, kas palīdz iepazīt dabu un ilgtspējīgu dzīvesveidu. Ekoskolai jādod iespēja apgūt nepieciešamās prasmes, lai varētu dzīvot labklājīgi, nepiesārņojot un neapdraudot vidi, kas šo labklājību nodrošina.

2. LIT izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – *nepieņemami*, 2 – *slikti*, 3 – *apmierinoši*, 4 – *labi*, 5 – *lieliski* (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā rudenī ir pieejami vietējie augļi no skolēnu mājām? (neattiecas uz skolas augļu programmu)	Nav pieejami	x					Vairākās klasēs
Vai skolā pieejams uzskodu vai karsto dzērienu automāts?	Viegli pieejams	x					Nav pieejams
Cik bieži pusdienās pasniedz saldinātus dzērienus?	Katru dienu		x				Nekad
Vai skola sadarbojas ar ēdinātāju(-iem) un iesaka uzlabojumus ēdienkartei un pārdodamiem produktiem (ja ir uzskodu automāts vai kafējnīca)?	Neiesaka					x	Iesaka un veiksmīgi sadarbojas
Cik liela daļa skolēnu starp stundām regulāri izvēlas pirkt ēdienu veikalā vai citur ārpus skolas?	Vairāk nekā 40%		x				0–10%
Cik daudz palmu eļļu saturošu produktu (konfekšu, cepumu u. tml.) iepakojumi ikdienā redzami atkritumu grozos?	Daudz dažādi iepakojumi				x		Gandrīz nemaz
Vai skolā notiek ēst gatavošanas meistarklases, kur var iemācīties gatavot videi un veselībai draudzīgus našķus?	Neotiek nekad	x					Notiek visām vecuma grupām un dzimumiem
Klases vakaros un svētkos ir tradīcija nest līdzī tikai videi un veselībai draudzīgas uzkodas	Nevienā klasē			x			Visās klasēs
Cik bieži balvās un Ziemassvētku dāvanās rūpnieciski ražoti saldumi tiek aizvietoti ar veselīgām uzkodām?	Dāvanās vienmēr ir tikai saldumi			x			Saldumi dāvanās ir reti
Vai skolā izmantotie tīrīšanas, dezinfekcijas līdzekļi ir videi un veselībai draudzīgi (sertificēti, ir ekomarkējums)?	Tādu nav					x	Visi līdzekļi ir ekosertificēti
Vai skolā remontam tiek izmantoti videi draudzīgi būvmateriāli un krāsas, kā arī videi draudzīgas mēbeles (sertificētas, ir ekomarkējums)?	Tam nepievērš uzmanību					x	Pārsvārā ir ekosertificēti
Vai skolas apkārtnē ir tīrs gaiss?	Konstatēts liels piesārņojums					x	Gaiss ir tīrs
Vai skolā un skolas apkārtnē ir liels troksnis?	Troksnis ir liels					x	Troksnis ir mazs
Kāda daļa skolēnu pavada starpbrīžus pasīvi (sēžot, lietojot telefonu u. tml.)?	Vairāk nekā puse	x					Mazāk nekā 10%
Vai skolā tiek veicināta aktīva izkustēšanās starpbrīžos?	Netiek veicināta	x					Tiek veicināta regulāri
Cik bieži tiek rīkotas fiziskās aktivitātes un sacensības brīvā dabā?	Tikai sporta stundās			x			Bieži notiek pasākumi ar uzdevumiem ārā
Vai skolā tiek rīkotas apzinātības, relaksācijas vai tml. aktivitātes garīgajai veselībai?	Netiek rīkotas			x			Notiek bieži visām vecuma grupām

3. Pētījums

Ar dažādām metodēm (ne tikai ķērpjiem) izpētiet gaisa piesārņojuma līmeni skolas tuvumā. Apkopojiet informāciju par šāda piesārņojuma ietekmi uz veselību un pārrunāiet iespējas piesārņojumu skolas apkārtnē mazināt.

Lai izpētītu gaisa piesārņojuma līmeni skolas apkārtnē, mēs izpētījām koku skuju un lapas, ķērpju daudzumu, internetā izpētīto gaisa piesārņojuma karti un veicām izglītojamo aptauju. Izpētot skolas apkārtnes teritoriju, konstatējām: koku lapām un skujām nekādi plankumi nav novēroti, ķērpju daudzums teritorijā ir pietiekams, īpaši aiz 4.korpusa pie pilsētas robežteritorijas žoga, kas liecina par gaisa tīrību. Papildus sagatavojām aptauju, kopā ar Izglītojamo pašpārvaldi Izglītojamo kopsapulces laikā veicām aptauju, lai jaunieši novērtētu skalā no 1- 10 savu vērtējumu gaisa tīrībai, elektroniskās aptaujas rezultāti bija pārsteidzoši, jo jauniešu vidējais vērtējums bija-8. Visi kopā izrunājām arī to, kas jādara, lai gaisa kvalitāti saglabātu un uzlabotu- daudz tika diskutēts par labai draudzīgiem pārvietošanās līdzekļiem un atkritumu šķīrošanu.

Veiciet pētījumu par skolēnu fiziskām aktivitātēm, esot skolā. Šim nolūkam varat izmantot novērojumu metodi, aptauju, fitnesa aproces vai viedtālruņus ar soļu skaitīšanas funkciju. Novērtējiet, vai skolēni starpbrīžos pietiekami daudz izkustas. Papildus varat noskaidrot, kādā veidā skolēni ierodas skolā un dodas mājup (kājām, ar velosipēdu, automašīnu vai tml.) un vai tas pozitīvi ietekmē viņu fizisko aktivitāšu līmeni.

Lai izpētītu jauniešu fizisko aktivitāšu līmeni mēs sagatavojām aptauju, kā arī veicām novērojumus. Aptaujā piedalījās 239 jaunieši. No tiem 78 iespēja izkustēties fiziski ir neliela (neieskaitot sporta nodarbības). 136 atbildēja, ka tiem ir iespēja izkustēties. 18 jaunieši atbildēja, ka var izkustēties interešu izglītības sporta pulciņu laikā. 7 jaunieši atbildēja, ka viņiem nav iespēja izkustēties skolas laikā.

Novērojumā secinājām, ka jaunieši garo starpbrīžu laikā izmanto pastaigām pa skolu un tās teritoriju, taču neliela daļa no tiem sēž atpūtas zonās un sarunājas ar draugiem vai vienkārši pēta informāciju savos viedtālruņos. Īso starpbrīžu laikā neliela kustība notiek pie mācību kabinetiem foajē, jo skolotāji cenšas izvēdināt telpu un aicina visus atbrīvot klases telpu.

4. Ilgtermiņa salīdzinājums

Noskaidrots, ka	Gads		
	2022	2023	2024
Skolēni, kuri starpbrīžos brīvo laiku pavada aktīvi, (%)	-	-	64,4 % (no 239)
Skolēni, kuri zina, kas ir ekomarķējums, (%)	-	-	63 % (no 89)
Skolēni, kuri atpazīst ekomarķējuma simbolus, (%)	-	-	73% (no 89)

5. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar vides un veselības tēmu?</i>	- Tehnikumā tiek izmantoti videi draudzīgi tīrīšanas līdzekļi; - Tehnikums atrodas Daugavpils valstspilsētas nomaļā teritorijā, kur ir kluss un tīrs gaiss; - Liela daļa jauniešu uz skolu un no skolas dodas ar kājām, nepiesārņojot apkārtējo vidi; - Ir āra trenāžieru laukums pie sporta zāles, kuru var brīvi izmantot jaunieši sev pieejamā laikā.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Jauniešiem starpbrīžos jāveicina kustību aktivitātes.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	- Organizēt jauniešiem meistarklases veselīgas pārtikas gatavošanā; - Organizēt jauniešiem interesantas kustību aktivitātes, sacensības ārpus nodarbībām.

Skolas vide un apkārtnē

1. Ievads tēmā

Viens no labākajiem veidiem, kā uzlabot skolēnu labsajūtu mācību laikā, ir pēc iespējas biežāk iziet ārpus telpām un izmantot skolas apkārtni un tuvumā esošās dabas vērtības mācībās, pasākumos un atpūtā. Skolas var mācīties no dabas, kur katra brīvā niša tiek aizpildīta ar dzīvību – tāpat arī skolas teritorijas daļas pēc iespējas vairāk jāpiepilda ar izglītojošiem, dabas un atpūtas elementiem.

2. LIT izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik daudz augu atrodas skolas telpās?	Augu nav					x	Augi ir katrā telpā
Vai skolēni nodara pāri skolas augiem (tos aplaužot, bojājot)?	Daudziem augiem ir bojājumi					x	Augiem bojājumu nav
Vai skolas telpaugi tiek izmantoti mācību stundās?	Nekad				x		Bieži
Kādu daļu no skolas pagalma aizņem zālājs, koki, krūmi u. c. augi?	0–20%, pārsvarā ir asfalts, bruģis					x	Vairāk nekā 80 %
Cik lielā mērā skolas teritorijas sakopšanai tiek lietots videi draudzīgs aprīkojums (tāds, kas nepatērē fosilo degvielu)?	Nemaz			x			Tikai šāds
Vai skolā tiek audzēti augi (garšaugi, dārzeņi, ziedaugi u. c.), ko izmantot mācībās un pasākumos?	Netiek audzēti	x					Daudz augu, bieži izmanto
Vai skolas pagalmā iespējams iepazīt un uzzināt vairāk par apkārtnē sastopamiem augiem un dzīvniekiem?	Nav nekādas informācijas		x				Daudz zīmīšu, citu informatīvu materiālu, stendu
Skolas pagalmā un apkārtnē ir daudz iespēju vadīt mācību stundas	Tas nav iespējams			x			Jebkurā mācību priekšmetā
Skolas pagalmā un apkārtnē tiek vadītas mācību stundas	Nekad		x				Bieži, katrā priekšmetā ir vairāk nekā viena āra nodarbība
Skola organizē zaļos pārgājienus, kuru laikā tiek izzinātas dabas vērtības skolas tuvākajā un tālākajā apkārtnē	Neorganizē	x					Vairākas reizes gadā katrai klasei
Vai skolas pagalmā ir vietas, kur apsēsties un atpūsties?	Nav					x	Pietiekami daudz
Vai skolas pagalmā ir vietas, kur aktīvi pavadīt laiku (piemēram, āra treniņi, vietas, kur kāpelēt, šūpoties, spēlēt bumbu u. tml.)?	Nav					x	Daudz dažādu
Vai skolas teritorijā ir skulptūras, sienu gleznojumi vai citi mākslas darbi, tostarp saistībā ar kādu vides, dabas tēmu?	Nav				x		Vairāki
Vai skolēni ar cieņu izturas pret aprīkojumu skolas apkārtnē?	Bieži bojā					x	Nav problēmu
Vai kopumā skolas apkārtnē veicina bērniem vēlmi pavadīt laiku ārā?	Nemaz neveicina				x		Ir daudz veicinošu elementu
Vai skolēniem ir iespēja izteikt ieteikumus par to, ko viņi vēlētos redzēt skolas pagalmā?	Nav iespējas, netiek uzklauti				x		Vairākas iespējas (ieteikumu kaste, anketēšana u. c.)

3. Pētījums

1. Veiciet pētījumu par skolēnu brīvā laika pavadīšanu ārā, skolas apkārtnē. Cik bieži un cik daudz laika skolēni pavada ārā? Kādas vecuma grupas to dara biežāk? Ko skolēni dara ārā (pastaigājas, sēž, spēlē bumbu u. c.)? Noskaidrojiet, kas motivētu skolēnus vairāk laika pavadīt ārā, skolas apkārtnē. Padomājiet, kas nepieciešams, lai ārā pavadīto laiku varētu padarīt kvalitatīvāku un videi un veselībai draudzīgāku.
2. Izpētiet dabas vērtības tuvējā apkārtnē un izstrādājiat “zaļo pārgājienu” maršrutus. Paši izstaigājiat maršrutus, veidojiat kartes un dažādu dabas objektu aprakstus. Ieteicams ar pētījuma rezultātiem iepazīstināt vietējo pašvaldību, lai popularizētu izstrādāto maršrutu plašākā sabiedrībā.

4. Ilgtermiņa salīdzinājums

Noskaidrots, ka	Gads		
	2022	2023	2024
Ārā vadītās mācību stundas 1. semestrī (skaits)	14	10	3
Ārā vadītās mācību stundas 2. semestrī (skaits)	12	18	4

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar skolas apkārtni un tās izmantošanu?</i>	- Jaunieši ar cieņu izturas pret skolas teritorija esošo aprīkojumu; - Tehnikuma telpās ir daudz zaļo telpaugu; - Skolas pagalms ir mūsu lepnums- zaļā rota, ik gadu to papildinām ar jauniem stādiem, košumkrūmiem un kokiem; - Skolas apkārtnē padomāts par atpūtas zonām jauniešiem.
<i>Kuros jautājumos skolas vidē un apkārtnē nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Nav norādes un zīmes skolas apkārtnē, kas sniegtu papildus informāciju par apkārtnes augiem un dzīvniekiem; - Tehnikumā netiek audzēti dārzeņi u.c. garšaugi; - Maz āra nodarbības.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	- Dārzeņu kastes tehnikuma brīvajā zaļajā zonā; - Norādes ar izzinošu informāciju par augiem un dzīvniekiem; - Vairāk āra nodarbību!!!

Mežs

1. Ievads tēmā

Nedrīkst aizmirst, ka aptuveni pusi Latvijas teritorijas klāj meži un tiem ir būtiska loma dabā, cilvēku dzīvē un valsts ekonomikā. Tādēļ skolas uzdevums ir veidot izpratni par meža lomu dabā un cilvēku dzīvē, kā arī mudināt rīkoties atbildīgi, saudzējot dabas vērtības, daudzveidību un meža resursus.

2. LIT izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai mācību procesā tiek izmantots tuvākā apkārtnē esošs mežs?	Netiek	x					Bieži, visu gadu
Vai koksnes produktiem (papīram u. tml.) ir FSC sertifikāts?	Nekur				x		Visur
Vai skolas mēbelēm vai interjera elementiem ir izmantota tropisko lietusmežu koksne?	Tam nepievērš uzmanību	x					Nav izmantota
Vai skolā tiek meklēta iespēja izmantot lietotus kokmateriālus (piemēram, atrodot jaunu pielietojumu vecajiem vai atjaunojot vecus koka izstrādājumus tā vietā, lai pirktu jaunus)	Nekad				x		Katru reizi
Vai skolā izvērtējat drukāšanas nepieciešamību?	Reti				x		Vienmēr
Cik lielā mērā skolā lieto rakstāmpapīru, kas ražots no otrreiz pārstrādātām šķiedrām?	Nemaz			x			Lieto tikai šādu
Cik lielā mērā skolā lieto tualetes papīru, salvetes vai papīra dvieļus, kas ražoti no otrreiz pārstrādātām šķiedrām?	Nemaz			x			Lieto tikai šādu
Cik daudz dabas materiālu tiek izmantots mācību procesā vai gatavojot dekorus telpām?	Gandrīz nemaz			x			Izmanto bieži un daudzveidīgi
Vai skola piedalās koku stādīšanas aktivitātēs?	Nepiedalās					x	Vismaz reizi gadā
Vai skolā notiek pasākumi, kas izglīto par pārmērīgu mežu izciršanu un tās radīto ietekmi uz vidi (piemēram, lietusmežu izciršanu palmu eļļas plantācijām vai ganībām, kailciršu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību)?	Nekad					x	Tā ir pastāvīga daļa no mācību un ārpusstundu procesa

3. Pētījums

- Sadarbojoties ar ekspertiem, piemēram, no Pasaules dabas fonda, Latvijas dabas fonda, Latvijas Ornitoloģijas biedrības, Dabas aizsardzības pārvaldes u. c., izpētiet, vai tuvumā esošam mežam piemīt bioloģiski vērtīgām mežaudzēm raksturīgi elementi. Noskaidrojiet, kāpēc mežā bioloģiskā daudzveidība ir vajadzīga, kas to ietekmē un ko varētu darīt, lai to saglabātu. Izziņas procesā jums var noderēt šie materiāli: ej.uz/bio-mezaudzes un ej.uz/meza-daudzveid
- Izpētiet, kā meža ekosistēmu ietekmē kailcirtes, kādām pārmaiņām tiek pakļauta meža ekosistēma, kādas ir alternatīvas videi draudzīgas meža apsaimniekošanas metodes, piemēram, izlases cirtes. Atrodiet labās prakses piemērus jūsu skolas tuvumā vai vispār Latvijā. Izziņas procesā jums var noderēt: <https://lv-pdf.panda.org/virzieni/mezs/> Turpat atradīsiet arī citas idejas pētījumiem un vērtīgus materiālus.

4. Ilgtermiņa salīdzinājums

Noskaidrots, ka	Gads		
	2022	2023	2024
Papīra* patēriņš oktobrī, (kg)	-	62 kg	57 kg
Papīra* patēriņš gadā, (kg)	-	1250 kg	1150 kg

* šeit domāts – kopēšanai, drukāšanai un rakstīšanai paredzētais papīrs

5. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar meža tēmu?</i>	- Ikgadējās koku stādīšanas akcijas; - Izglītojoši pasākumi par meža tēmu.
<i>Kuros jautājumos meža tēmā nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Āra nodarbības mežā; - Lielāka uzmanība jāpievērš skolas iepirkumam mēbeļu iegādē.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	- Organizēt izglītojošas aktivitātes par atkritumu ietekmi uz meža ekosistēmu; - Organizēt talkas atkritumu savākšanai mežā; - Organizēt tuvākās apkārtnes mežos pārgājienus.

Bioloģiskā daudzveidība

1. Ievads tēmā

Bieži skolas apkārtnē var atrast dažādas dzīvotnes un ekosistēmas, kas var kalpot par labu pamatu cilvēku un dabas attiecību izzināšanai ārpus klases. Iepazīstināšana ar dabu var radīt jauniešiem tālāku interesi par dabas vērtībām un personisku vēlmi palīdzēt aizsargāt dabu no neapdomīgas rīcības.

2. LIT izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik lielu daļu skolas pagalma aizņem zālāji?	0–20% no teritorijas				x		Vairāk nekā 80%
Cik liela ir augu daudzveidība skolas zālājā?	Maza, viscaur dažas sugas					x	Liela, daudz dažādu augu
Kādu daļu no skolas teritorijas perimetra veido koki vai dzīvžogs?	0–10%				x		Vairāk nekā 40%
Cik daudz koku ir skolas pagalmā?	Koku nav					x	Daudz koku, dažādas sugas
Vai skolas teritorijā ir puķu dobes ar vietējiem augiem, ziedoši koki vai krūmi, kas piesaista kukaiņus?	Nav					x	Daudzās vietās un dažādi augi
Vai skolas teritorijā ir izveidotas īpašas dzīvotnes kukaiņiem – kukaiņu viesnīca, akmeņu kaudze, zaru kaudze, reti pļauts zālājs?	Nav				x		Vairākas dažāda veida dzīvotnes
Cik kukaiņu sugu iespējams pamanīt skolas apkārtnē 5 minūšu pastaigas laikā (septembra sākumā)?	Kukaiņu nav				x		Vairāk nekā 10 sugas
Vai skolas teritorijā ir zonas, kur zālājs tiek pļauts tikai vienreiz gadā (līdzīgi pļavām)?	Nav				x		20% no zālāja
Vai skolas teritorijā nezāļu un kaitēkļu apkarošanai lieto herbicīdus un pesticīdus?	Bieži					x	Nekad
Vai skolas teritorijā ir ierīkoti elementi putnu piesaistīšanai, piemēram, putnu būrīši, barotavas, dzirdinātavas?	Nav					x	Vairākās vietās un dažādi
Vai skolas teritorijā ir ierīkotas vai dabiski sastopamas mītnes citiem dzīvniekiem, piemēram, ežiem, vāverēm, abiniekiem?	Nav			x			Ir vairākas
Vai skolēni ar cieņu izturas pret dabas vērtībām skolas apkārtnē?	Bieži bojā, piesārņo					x	Nav problēmu
Cik viegli ir panākt izmaiņas skolas teritorijas apsaimniekošanā, lai skolas apkārtnē būtu lielāka bioloģiskā daudzveidība?	Grūti				x		Ļoti viegli
Vai skola sadarbojas ar citām organizācijām (dodas ekskursijās, piedalās konkursos, aicina lektorus u. tml.), lai izglītotu skolēnus par dabas vērtībām?	Nesadarbojas					x	Vairākas reizes gadā
Vai skolā notiek pasākumi, kas izglīto par bioloģisko daudzveidību (piemēram, kas tāda ir un kāpēc svarīga, kas un kāpēc samazina to, kādas ir dabas vērtības Latvijā, pasaulē un kā iesaistīties daudzveidības saglabāšanā)?	Nekad					x	Tā ir pastāvīga daļa no mācību un ārpusstundu procesa

3. Izglītojamo zināšanu, paradumu un attieksmju izvērtējums

Uzraksti, kas, tavuprāt, ir bioloģiskā daudzveidība!
Nosauc trīs rīcības, kas, tavuprāt, samazina augu, putnu, dzīvnieku bioloģisko daudzveidību?
Mini trīs veidus, kā mēs, tavuprāt, varam palīdzēt dabai un veicināt tās daudzveidību!
Kāpēc ir svarīgi, lai skolas pagalmā būtu liela kukaiņu un augu daudzveidība? (mini divus iemeslus)
Vai tu vēlētos, lai skolas pagalmā būtu lielāka dabas daudzveidība (vairāk vietējo augu, kukaiņu un putnu)?
- Jā - Nē, jau šobrīd ir pietiekami liela - Nezinu
Vai tev patīk pētīt augus vai vērot dzīvniekus dabā?
- Jā - Dažreiz - Nē, tas nešķiet interesanti

4. Jautājumi vecākiem

Šajā aptaujā pirmie divi jautājumi ir no Eurobarometra pētījuma [“Eiropiešu attieksme pret biodaudzveidību”](#), 2019.

Vai esat dzirdējis(-usi) terminu “bioloģiskā daudzveidība”? • Esmu dzirdējis(-usi) un zinu, ko tas nozīmē • Esmu dzirdējis(-usi), bet nezinu, ko tas nozīmē • Neesmu dzirdējis(-usi) • Neesmu drošs(-a)					
Cik lielā mērā, jūsuprāt, minētie faktori apdraud bioloģisko daudzveidību?					
Režģa tipa jautājums - katram faktoram jāatzīmē viens no 5 atbilžu variantiem:					
	Lielā mērā	Diezgan daudz	Nedaudz	Nemaz	Nezinu
Nelegālās medības					
Invazīvās augu vai dzīvnieku sugas					
Piesārņojums gaisā, ūdenī vai augsnē					
Intensīvā lauksaimniecība, mežizstrāde vai zvejniecība					

Cilvēka izraisītas katastrofas (piemēram, naftas noplūdes)					
Dabas katastrofas (plūdi, sausums, ugunsgrēki, vētras u. c.)					
Dabas teritoriju pārveidošana ceļu, ūdens vai energoinfrastruktūras izbūvei					
Dabas teritoriju pārveidošana citam pielietojumam (piemēram, purvu un citu mitru vietu nosusināšana lauksaimniecības vai apbūves vajadzībām)					
Klimata pārmaiņas					

Vai, jūsu prātā, mūsu skolas apkārtnē ir sastopama liela augu, kukaiņu un putnu daudzveidība?

- Jā, noteikti
- Jā, bet varētu būt lielāka
- Nē, maza daudzveidība
- Nezinu

Atzīmējiet, kurus no bioloģisko daudzveidību veicinošiem elementiem jūs vēlētos redzēt mūsu skolas apkārtnē? (iespējamās vairākas atbildes)

- Vairāk koku
- Dzīvžogus
- Ziedošus krūmus
- Puķudobes ar vietējo sugu augiem
- Nepļautas zāles laukumu (nelielu dabisku pļavu)
- Kukaiņu viesnīcu
- Ezīšu migas
- Baļķīšu krāvumu
- Akmeņu krāvumu
- Putnu būrus
- Putnu barotavu
- Dzirdinātavu putniem
- Visus iepriekš minētos

5. Pētījums

1. Izmantojot materiālus no projekta "[Lielās augu medības](http://ej.uz/dzivotnu-kartesana)" (ej.uz/dzivotnu-kartesana), veiciet dzīvotņu kartēšanu savas skolas pagalmā. Izdariet secinājumus par sugu daudzveidību un sastopamības biežumu.
2. Izpētiet pārtikas audzēšanas saikni ar bioloģisko daudzveidību. Kāda veida saimniekošanas metodes palielina un kāda veida metodes samazina bioloģisko daudzveidību. Izziņas procesā jums varētu noderēt nodarbības apraksts, kas atrodams šeit: ej.uz/audze-brivi

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

Noskaidrots, ka	Gads		
	2022	2023	2024
Skolēni, kuri zina, kas ir bioloģiskā daudzveidība (%)	75 %	80 %	85 %
Skolēni, kuri var nosaukt 2 pamatotus iemeslus, kāpēc ir svarīgi, lai skolas pagalmā būtu liela kukaiņu un augu daudzveidība (%)	55 %	67 %	70 %
Skolēni, kuri var nosaukt 2 veidus, kā mēs varam palīdzēt dabai un veicināt tās daudzveidību (%)	75 %	85 %	90 %

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar bioloģiskās daudzveidības tēmu?</i>	- Tehnikuma apkārtnē liela augu un dzīvnieku daudzveidība; - Tehnikumā dzīvo divi kaķi; - Jaunieši ar cieņu un atbildību izturas pret dabas vērtībām skolas apkārtnē; - Skolas apkārtnē lielu daļu aizņem nepļautais dabiskais zāliens.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Nav dabiski sastopas mītnes citiem dzīvniekiem (kukaiņu viesnīcas).
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	- Turpināt tradīciju un skolas teritorijā stādīt kokus; - Uzstādīt kukaiņu māju Jātnieku ielas 87 teritorijā; - Turpināt rīkot sakopšanas talkas skolas apkārtnē.

Klimata pārmaiņas

1. Ievads tēmā

Mūsdienās gandrīz jebkura rīcība rada papildus CO₂ – braucot ar autobusu sadedzinām degvielu, ieslēdzot klasē gaismu tiek sadedzināta gāze Rīgas TEC, bet, ēdot pusdienas, veicinām lauksaimniecības mēslojuma ražošanu, kam arī izmanto fosilos resursus. Nevaram visās jomās uzreiz ieviest tīrākas tehnoloģijas, bet mēs vienmēr varam samazināt tās rīcības, kas piesārņojumu rada lieki – varam radīt mazāk atkritumu, ēst mazāk dzīvnieku produktus un vairāk augu produktu, vairāk braukt ar velosipēdu un iet kājām, taupīt elektrību un ziemā – siltumu.

2. LIT izvērtējums

Klimata ietekmju situāciju raksturo skolas izvērtējuma dati enerģijas, transporta un pārtikas tēmās.

3. Izglītojamo zināšanu, paradumu un attieksmju izvērtējums

Vai tu zini, kas ir klimata pārmaiņas?
- jā - nē - neesmu pārliecināts(-a)
Nosauc dažus cēloņus, kas, tavuprāt, izraisa klimata pārmaiņas!
Nosauc 3 lietas, kas, tavuprāt, varētu notikt klimata pārmaiņu rezultātā!
Nosauc 3 svarīgākos ikdienas paradumus, kas var samazināt klimata pārmaiņas!

4. Jautājumi vecākiem

Svarīgi – Klimata pārmaiņu tēmā jautājumi ir ņemti no [Eiropas Komisijas pētījuma par iedzīvotāju atbalstu klimata pasākumiem](#), tādēļ lūgums tos neizmainīt, lai tie būtu salīdzināmi ar Latvijas datiem!

Kuru no šīm problēmām jūs uzskatāt par visas pasaules lielāko problēmu? (atzīmē 1)
• Klimata pārmaiņas • Infekcijas slimību izplatība • Nabadzība, bads un dzeramā ūdens trūkums • Ekonomiskā situācija • Demokrātijas un tiesiskuma mazināšanās • Dabas stāvokļa pasliktināšanās • Pieaugošais iedzīvotāju skaits pasaulē • Starptautiskais terorisms • Piesārņojuma izraisītas veselības problēmas • Bruņoti konflikti • Kodolieroču skaita palielināšanās
Kuras no pārējām minētajām jūs uzskatās par lielām problēmām? (atzīmē līdz 4 atbildēm)
• Klimata pārmaiņas • Infekcijas slimību izplatība

- Nabadzība, bads un dzeramā ūdens trūkums
- Ekonomiskā situācija
- Demokrātijas un tiesiskuma mazināšanās
- Dabas stāvokļa pasliktināšanās
- Pieaugošais iedzīvotāju skaits pasaulē
- Starptautiskais terorisms
- Piesārņojuma izraisītas veselības problēmas
- Bruņoti konflikti
- Kodolieroču skaita palielināšanās

Vērtējot skalā no 1 līdz 10, jūsu prātā, cik nopietna problēma šobrīd ir klimata pārmaiņas?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

(Nepavisam nav nopietna)

(Ārkārtīgi nopietna)

Vai, jūsu prātā, Latvijas valdība dara pietiekami daudz, lai cīnītos ar klimata pārmaiņām?

- Pietiekami
- Nepietiekami
- Pārāk daudz
- Nezinu

Vai jūs personīgi pēdējo sešu mēnešu laikā esat veicis(-kusi) kādu rīcību, lai mazinātu klimata pārmaiņas?

- Jā
- Nē
- Nezinu

Kuras no šeit minētajām darbībām, ja vispār kāda, ir attiecināma uz jums? (iespējamās vairākas atbildes)

- Jūs cenšaties samazināt savu atkritumu daudzumu un regulāri šķirojat atkritumus, lai tos varētu nodot atkārtotai pārstrādei
- Jūs pēc iespējas vairāk cenšaties samazināt vienreiz lietojamo preču patēriņu, piemēram, lielveikalu piedāvātos plastikāta maisiņus, nevajadzīgu iepakojumu
- Pērkot jaunu sadzīves tehniku, piemēram, veļas mašīnu, ledusskapi vai TV, svarīgs izvēles faktors ir zemāks enerģijas patēriņš
- Jūs iegādājat un lietojat uzturā vairāk bioloģiskās pārtikas
- Jūs iegādājat un lietojat uzturā mazāk gaļas
- Personiskās automašīnas vietā jūs regulāri izmantojat videi draudzīgākas alternatīvas, piemēram, ejat kājām, braucat ar velosipēdu, izmantojat sabiedrisko transportu vai automašīnu koplietošanu
- Pērkot pārtikas produktus, jūs ņemat vērā to oglekļa pēdu un reizēm attiecīgi pielāgojat iepirkšanos
- Plānojot atvaļinājumu un citus tālākus ceļojumus, jūs ņemat vērā transporta oglekļa pēdu un reizēm attiecīgi pielāgojat savus plānus
- Jūs esat aprīkojis(-usi) savu māju ar labāku siltumizolāciju, lai samazinātu enerģijas patēriņu
- Jūs savā mājā esat uzstādījis(-usi) aprīkojumu, lai kontrolētu un mazinātu enerģijas patēriņu
- Jūs esat pārgājis(-usi) pie cita elektroenerģijas piegādātāja, kas piedāvā lielāku daļu no atjaunojamajiem avotiem iegūtas enerģijas
- Jūs savā mājā esat uzstādījis(-usi) saules paneļus
- Jūs esat iegādājies(-usies) energotaupīgu māju
- Jūs esat iegādājies(-usies) jaunu automašīnu, un liela nozīme tās izvēlē bija mazam degvielas patēriņam
- Jūs esat iegādājies(-usies) elektrotransportlīdzekli
- Cits _____

Skatoties nākotnē, cik svarīgi, jūsuprāt, ir Latvijas valdībai uzstādīt mērķus atjaunojamās enerģijas izmantošanas palielināšanai (piemēram, vēja un saules enerģijai) līdz 2030. gadam? • Ļoti svarīgi • Diezgan svarīgi • Nav ļoti svarīgi • Nepavisam nav svarīgi
Skatoties nākotnē, cik svarīgi, jūsuprāt, ir tas, ka Latvijas valdība sniedz atbalstu energoefektivitātes uzlabošanai līdz 2030. gadam (piemēram, aicinot iedzīvotājus siltināt mājokļus, uzstādīt saules paneļus vai iegādāties elektrotransportlīdzekļus)? • Ļoti svarīgi • Diezgan svarīgi • Nav ļoti svarīgi • Nepavisam nav svarīgi

5. Pētījums

1. Tāpat kā enerģijas tēmā, iesakām aprēķināt skolas radīto ietekmi uz klimata pārmaiņām, izmantojot Vides izglītības fonda CO₂ kalkulatoru. Noskaidrojiet, kurās jomās ietekme ir vislielākā, un izvirziet priekšlikumus, ko varētu darīt, lai to mazinātu. Vairāk informācijas: co2.videsfonds.lv/ka-stradat
2. Aprēķiniet savu ekoloģiskās pēdas nospiedumu! Ekoloģisko pēdu parasti izsaka hektāros – cik hektāru zemes un ūdens platības nepieciešams, lai saražotu kāda cilvēka aktivitātēs patērēto produkciju un absorbētu šo produktu dzīves ciklā radīto piesārņojumu. Šo pētījumu skolēniem būs ērtāk veikt kopā ar saviem vecākiem, taču skolā varat pārrunāt veidus, kā ģimenes varētu samazināt savu ekoloģiskās pēdas nospiedumu. Aprēķiniem izmantojiet vienu no tiešsaistes kalkulatoriem:
 - a. jalajalg.positium.ee (izsaka rezultātu hektāros)
 - b. www.pdf.lv/klimats/klimats.html (izsaka rezultātu tonnās CO₂ gadā)

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

Ilgtermiņa salīdzinājumam šajā tēmā iesakām izmantot CO₂ informāciju, kas jau parādās pie enerģijas sadaļas.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar klimatu?</i>	- Biežāk aizvieto gaļas produktus ar veselīgiem pākšaugu produktiem; - Neiznieko ēdienu; - Daudzi pārvietojas ar kājām; - Daudz dažādu izglītojošu aktivitāšu un akciju, kas vērstas uz dabas aizsardzības jautājumiem; - Dažādi energoresursu taupīšanas pasākumi;
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Izglītojoši projekti vides aizsardzībā; - Sadarbība ar dažādām institūcijām vides aizsardzības jomā dažādos līmeņos.

Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?	- Dažādu darba grupu izveidošana (LIT, Daugavpils universitātes, Daugavpils Valstspilsētas pašvaldības, NVO u.c. pārstāvji), kuri kopīgi rīkotu ar jauniešiem izglītojošas aktivitātes, pievēršot uzmanību klimata pārmaiņu jautājumiem.
--	--

Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs

1. Ievads

Ekopadomes mērķis ir iesaistīt Ekoskolas aktivitātēs pēc iespējas vairāk cilvēku – gan skolas pedagogus un audzēkņus, gan vecākus un apkārtējo sabiedrību. Tāpat ir svarīgi, ka Ekoskolu tēmas un citi vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības jautājumi tiek iekļauti visos mācību priekšmetos. Lai to varētu veiksmīgi īstenot, nepieciešams izvērtēt pašreizējo situāciju.

2. LIT izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 – apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik daudz norāžu skolā sastopams par darbību Ekoskolu programmā?	Nav norāžu				X		Gan gaitēnos, gan klasēs
Cik aptuveni skolēnu zina, kas ir Ekoskolu programma un par skolas dalību tajā?	0–20%				X		Vairāk nekā 80%
Cik daudz ārpus Ekopadomes esošu skolēnu ieteikumu tiek saņemts?	Nemaz			X			Vairāki ieteikumi katru gadu
Vai Ekoskolu logo redzams skolas mājaslapā?	Nē					X	Pirmajā lapā
Vai informācija par Ekoskolu programmu un/vai aktivitātēm ir viegli atrodamā skolas mājaslapā?	Mājaslapā nav informācijas					X	Viegli atrodamā
Cik no publicētajiem rakstiem medijos par jūsu skolu pieminēts, ka skola darbojas Ekoskolu programmā?	Nevienā				X		Gandrīz visos
Skolas sociālajos tīklos pie Ekopadomes ziņām tiek izmantots tēmturis #Ekoskolas	Netiek izmantots		X				Tiek izmantots katrā ziņā, kas saistīta ar Ekoskolu
Skolas mājaslapā un/vai sociālajos tīklos tiek publicēti foto no savas Ekoskolas pasākumiem un aktivitātēm	Netiek					X	Ir foto no visiem pasākumiem
Tiek izvērtēts, vai izvēlēta saziņas platforma ir efektīva un ļauj sasniegt lielāko daļu skolas pārstāvju (spriežot pēc sekotāju, mājaslapas apmeklētāju skaita un skolas pārstāvju informētības)	Netiek vērtēta			X			Tiek izvērtētas visas komunikācijas platformas
Ekoskolu programmas ietvaros tiek īstenotas vides izglītības un aizsardzības aktivitātes – akcijas, kampaņas, izstādes u. c. aktivitātes, kurās tiek iesaistīta plašāka sabiedrība (vietējie iedzīvotāji, vecāki, visa skola).	Netiek iesaistīta plašāka sabiedrība				X		Vismaz 3–4 aktivitātes gadā, aptverot dažādu auditoriju
Aptuveni cik no apkārtējiem iedzīvotājiem zina, ka skola ir Ekoskola?	0–10%			X			Vairāk nekā 40%
Kāda daļa vecāku atbalsta skolas dalību Ekoskolu programmā?	Vairumam nav viedokļa			X			> 90% vērtē pozitīvi
Vai vecāki tiek iesaistīti Ekoskolu programmas projektu norisē?	Netiek iesaistīti			X			Iesaistīti vairumā projektu
Vai notiek sadarbība ar citām Ekoskolām?	Nenotiek			X			Notiek regulāri ar vairākām Ekoskolām

Cik lielā daļā no mācību priekšmetiem regulāri ir iekļauta gada tēma/ citas Ekoskolu tēmas?	0–20%			X		100%
Vai visās klašu grupās tiek iekļauta gada tēma/ citas Ekoskolu tēmas?	0–20%			X		100%
Vai skolēni organizē konkursus, viktorīnas, olimpiādes vai citus izglītojošus pasākumus par gada tēmu/ citām Ekoskolu tēmām?	Neorganizē			X		Vairākas reizes gadā
Vai skolas dalība programmā tiek atzinīgi novērtēta no pašvaldības?	Pašvaldība neinteresējas	x				Pašvaldība regulāri pauž atbalstu
Vai skolēni un skolas pārstāvji izstrādā priekšlikumus pašvaldībai vides situācijas uzlabošanai skolā un tuvākajā apkārtnē?	Nekad	X				Bieži
Vai skolēni īsteno labdarības kampaņas (koncertus, tirdziņus, izstādes u. tml.), lai gūtu finansiālu vai praktisku atbalstu vides aizsardzības iniciatīvu īstenošanai? (Piemēram, Ekopadome īsteno pašceptu gardumu tirdziņu un iegūtos līdzekļus ziedo kādai vides nevalstiskai organizācijai vai izmanto saviem pasākumiem)	Nekad		X			Dažas reizes gadā

3. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā vislabāk darbojas saistībā ar komunikāciju un skolas, sabiedrības iesaistīšanu?</i>	- Tehnikuma mājas lapā un sociālajos tīklos plaši atspoguļota mūsu dalība Ekoskolu programmā; - Ekopadome rīko dažādas izglītojošas aktivitātes un akcijas vides aizsardzības jomā; - Uz skolas Ekodēļa regulāri izvietota jaunākā informācija par Ekoskolas aktivitātēm.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	- Ne visi jaunieši aktīvi iesaistās Ekoskolas dažādās aktivitātēs; - Gada tēmas integrācija mācību saturā.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	- Vairāk pastrādāt pie tā, lai aktivitātēs iesaistītu arī LIT izglītības programmas īstenošanas vietu jauniešus un darbiniekus; - Sadarbībā ar Metodisko centru kā stratēģisko prioritāti izvirzīt gada tēmas integrāciju mācību saturā!!!